

Ročník 1982

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 30

Vydána dne 8. prosince 1982

Cena

OBSAH:

- 142 Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky, kterou se mění a doplňuje vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky č. 130/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení
- 143 Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí Slovenskej socialistickej republiky o zmene a doplnení vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí Slovenskej socialistickej republiky č. 134/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení
- Oznámení o vydání obecně závazných právních předpisů

142

VYHLÁŠKA

ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky

ze dne 22. listopadu 1982,

kterou se mění a doplňuje vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky č. 130/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení

Ministerstvo práce a sociálních věcí České socialistické republiky stanoví v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ostatními zúčastněnými ústředními orgány a s Českou odborovou radou a po projednání s Českým výborem Svazu družstevních rolníků podle § 172 odst. 7 zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 150/1979 Sb. a podle § 50 zákona České národní rady č. 129/

1975 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona České národní rady č. 138/1982 Sb.:

Čl. I

Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky č. 130/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení

(dále jen „zákon“) a zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení (dále jen „zákon ČNR“), ve znění vyhlášky č. 109/1979 Sb., vyhlášky č. 4/1982 Sb. a vyhlášky č. 18/1982 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. Část první včetně nadpisu zní:

**„ČÁST PRVNÍ
SPRÁVNÍ KOMISE**

DÍL PRVNÍ

**POSUDKOVÉ KOMISE SOCIÁLNÍHO
ZABEZPEČENÍ**

**Složení a jednání posudkové komise
sociálního zabezpečení**

§ 1

Návrhy na členy posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru si okresní národní výbor vyžádá, pokud jde o

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí od okresní (Pražské) správy nemocenského pojištění,
- b) zástupce výrobních družstev od krajského výboru Českého svazu výrobních družstev,
- c) zástupce Československé lidové armády od okresní vojenské správy,
- d) zástupce útvarů Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra od krajské správy Sboru národní bezpečnosti,
- e) zástupce Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky od útvaru tohoto sboru, který působí v územním obvodu okresního národního výboru,
- f) zástupce jednotných zemědělských družstev od okresního výboru Svazu družstevních rolníků,
- g) zástupce okresního výboru Českého svazu protifašistických bojovníků od tohoto výboru.

§ 2

Návrhy na členy posudkové komise sociálního zabezpečení krajského národního výboru si krajský národní výbor vyžádá, pokud jde o

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí od krajské (Pražské) správy nemocenského pojištění,
- b) zástupce výrobních družstev od krajského výboru Českého svazu výrobních družstev,
- c) zástupce Československé lidové armády od krajské vojenské správy,
- d) zástupce útvarů Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra od krajské správy Sboru národní bezpečnosti,
- e) zástupce Sboru nápravné výchovy České so-

cialistické republiky od Správy Sboru nápravné výchovy,

- f) zástupce jednotných zemědělských družstev od Českého výboru Svazu družstevních rolníků,
- g) zástupce ústředního (v Praze městského) výboru Svazu protifašistických bojovníků od tohoto výboru.

§ 3

(1) Jednání posudkové komise sociálního zabezpečení musí být přítomen kromě předsedy nebo jeho zástupce, tajemníka komise a lékařů, kteří jsou členy posudkové komise (§ 5a odst. 6 zákona ČNR), též zástupce Revolučního odborového hnutí. Místo zástupce Revolučního odborového hnutí musí být na zasedání komise přítomni:

- a) zástupce jednotných zemědělských družstev, je-li účastníkem řízení družstevní rolník nebo jednotlivě hospodařící rolník (spolupracující člen rodiny),
- b) zástupce výrobních družstev, je-li účastníkem řízení člen výrobního družstva,
- c) zástupce Československé lidové armády (Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky) při posuzování příslušníka Československé lidové armády (Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky) z povolání a nejde-li jen o kontrolní lékařskou prohlídku též lékař Československé lidové armády (Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky).

(2) Je-li v komisi projednáván případ nezletilého, musí být přítomen jako lékař státní zdravotní správy dorostový lékař nebo dětský lékař a pracovník příslušného odboru národního výboru.

(3) Projednává-li se případ žadatele (důchodce), který byl účastníkem odboje, musí být přítomen zástupce Českého svazu protifašistických bojovníků.

§ 4

(1) Podle potřeby přizve předseda nebo jeho zástupce k jednání komise:

- a) zástupce závodního výboru základní organizace Revolučního odborového hnutí v organizaci, v níž účastník řízení je nebo naposledy byl pracovníčně činný, popřípadě zástupce vyššího orgánu Revolučního odborového hnutí,
- b) zástupce sociálního orgánu jednotného zemědělského družstva nebo výrobního družstva, v němž družstevník je nebo naposledy byl pracovníčně činný,

- c) zástupce organizace, u které účastník řízení je nebo naposledy byl pracovně činný,
- d) zástupce místního národního výboru, v jehož územním obvodu má účastník řízení bydliště,
- e) zástupce Svazu invalidů v České socialistické republice, popřípadě dalších společenských organizací,
- f) zástupce příslušného nápravně výchovného ústavu, jestliže jde o odsouzeného, který je ve výkonu trestu odnětí svobody,
- g) ošetřujícího lékaře posuzovaného, je-li to nezbytné v zájmu posouzení zdravotního stavu účastníka řízení,
- h) lékaře, člena Českého svazu protifašistických bojovníků, projednává-li se případ žadatele, který byl účastníkem odboje,
- ch) jiné občany, od nichž lze očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro rozhodnutí komise.

(2) Zástupci orgánů a organizací uvedených v předchozím odstavci a zástupci orgánů sociálního zabezpečení musí být k jednání komise přizváni, jestliže tyto orgány (organizace) o to požádají. Rovněž musí být k jednání komise přizván, požádá-li o to, ošetřující lékař posuzovaného.

§ 5

(1) Lékařské zprávy potřebné k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru vyhotovuje ošetřující lékař posuzovaného; jde-li o nemoc z povolání, vyhotovuje tuto zprávu lékař oddělení nemocí z povolání příslušného ústavu národního zdraví. Jde-li o určení stupně invalidity nebo o rozhodnutí, že jde o občana se změněnou pracovní schopností nebo o rozhodnutí o nutnosti trvalého převezení na jinou práci nebo nutnosti trvalé změny zaměstnání ze zdravotních důvodů, předkládá zprávu ošetřujícího lékaře, popřípadě odborného lékaře příslušná lékařská poradní komise (lékařská komise) po přezkoumání a potvrzení správnosti a úplnosti této zprávy.

(2) Potřebnou lékařskou dokumentaci pro jednání posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru vydává zdravotnické zařízení.

(3) Lékaři, kteří jsou členy posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru, spolupracují s lékařskými poradními komisemi (s lékařskými komisemi). Lékaři, kteří jsou členy posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru i krajského národního výboru, kontrolují správnost a úplnost lékařské dokumentace a při jednání v posudkové komisi sociálního zabezpečení podle potřeby vyšetřují posuzovaného občana znovu; jsou též odpovědní za posouzení zdravotního stavu posuzovaného občana a vyjadřují se zejména

o tom, zda jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý a kdy tato změna nastala.

(4) Posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru zasedají zpravidla ve zdravotnických zařízeních státní zdravotní správy a ve velkých organizacích, které mají zdravotnická zařízení s potřebným vybavením.

§ 6

Členové komise a občané přizvaní k projednání jednotlivých případů v posudkové komisi sociálního zabezpečení (§ 4) jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při jednání komise.

§ 7

Jednání o lázeňské péči

(1) Okresní národní výbor rozhoduje o lázeňské péči svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení na základě návrhu na lázeňskou péči (dále jen „návrh“).

(2) Před projednáním návrhu v posudkové komisi sociálního zabezpečení okresního národního výboru posudkový lékař sociálního zabezpečení návrh přezkoumá a zajistí, aby návrh byl úplný.

(3) Posudková komise sociálního zabezpečení návrh projedná do 30 dnů od jeho doručení, popřípadě od jeho doplnění potřebnými údaji.

(4) Zjistí-li posudková komise sociálního zabezpečení, že návrhu nelze vyhovět, vydá rozhodnutí podle obecných předpisů o správním řízení.

(5) V ostatních případech posudková komise sociálního zabezpečení nejpozději do 10 dnů od projednání oznámí účastníku řízení, že mu poskytne lázeňskou péči za předpokladu, že okresnímu národnímu výboru bude přidělen vhodný poukaz, a že lázeňskou péči odůvodňuje i pořadí zdravotní a jiné naléhavosti. V tomto oznámení účastníka řízení upozorní, že pokud nebude poukaz na lázeňskou péči přidělen do 1 roku od doručení návrhu, může být lázeňská péče poskytnuta jen na základě nového návrhu. Pořadí zdravotní a jiné naléhavosti určí posudková komise sociálního zabezpečení po obdržení vhodných poukazů.

DÍL DRUHÝ

DAVKOVÉ KOMISE

§ 8

Návrhy na členy dávkové komise okresního národního výboru si okresní národní výbor vyžádá, pokud jde o

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí od okresní (Pražské) správy nemocenského pojištění,

- b) zástupce výrobních družstev od krajského výboru Českého svazu výrobních družstev,
- c) zástupce jednotných zemědělských družstev od okresního výboru Svazu družstevních rolníků,
- d) zástupce okresního výboru Českého svazu protifašistických bojovníků od tohoto výboru.

§ 9

Návrhy na členy dávkové komise krajského národního výboru si krajský národní výbor vyžádá, pokud jde o

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí od krajské (Pražské) správy nemocenského pojištění,
- b) zástupce výrobních družstev od krajského výboru Českého svazu výrobních družstev,
- c) zástupce jednotných zemědělských družstev od Českého výboru Svazu družstevních rolníků,
- d) zástupce ústředního (v Praze městského) výboru Svazu protifašistických bojovníků od tohoto výboru.

§ 10

[1] Jednání dávkové komise musí být přítomen kromě předsedy nebo jeho zástupce a tajemníka komise též zástupce Revolučního odborového hnutí. Místo zástupce Revolučního odborového hnutí musí být na zasedání komise přítomni:

- a) zástupce jednotných zemědělských družstev, je-li účastníkem řízení družstevní rolník nebo jednotlivě hospodářský rolník (spolupracující člen rodiny),
- b) zástupce výrobních družstev, je-li účastníkem řízení člen výrobního družstva.

[2] Jestliže rozhodnutí dávkové komise závisí též na řešení otázek patřících do působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení, je dávková komise vázána rozhodnutím, popřípadě posudkem posudkové komise sociálního zabezpečení.

§ 11

Ustanovení § 4 a 6 platí i pro jednání dávkové komise.

DÍL TŘETÍ

KOMISE PÉČE O RODINU A DĚTI

§ 12

Návrhy na členy komise péče o rodinu a děti si národní výbor vyžádá, pokud jde o společenské organizace, od příslušných orgánů, zejména Revolučního odborového hnutí, Socialistického svazu mládeže, Českého svazu žen a Československého červeného kříže.

§ 13

[1] Jednání komise péče o rodinu a děti musí být přítomen kromě předsedy nebo jeho zástupce též tajemník komise.

[2] Jestliže to vyžaduje povaha projednávané věci, přizve předseda komise nebo jeho zástupce rodiče dítěte nebo jiné osoby odpovědné za jeho výchovu, zástupce školy, kterou dítě navštěvuje, nebo zástupce organizace, ve které je nezletilý pracovně činný, zástupce orgánů sociálního zabezpečení, popřípadě zástupce společenských organizací.

[3] Zástupci organizací uvedených v předchozím odstavci a zástupci orgánů sociálního zabezpečení musí být k jednání komise přizváni, jestliže tyto orgány (organizace) o to požádají.

[4] Ustanovení § 6 platí i pro jednání komise péče o rodinu a děti."

2. § 14 odstavec 1 zní:

„(1) Okresní národní výbory, místní národní výbory ve střediskových obcích a městské národní výbory organizují, zabezpečují a koordinují ve svém územním obvodu výchovu občanů k manželství a k odpovědnému rodičovství prostřednictvím svých komisí, sborů pro občanské záležitosti, koordinačních sborů a kulturních, školských, zdravotnických a sociálních zařízení, která spravují; spolupracují přitom se socialistickými organizacemi.“

3. V § 14 odst. 2 se vypouští slovo „městské“, uvedené v závorce. Stejně se upraví další ustanovení, ve kterých je za slovem „místní“ uvedeno v závorce slovo „městské“, a to v § 14 odst. 3, v § 15, 16, 17, 18, 19, 20, 31, 47, 48, 49, 50, 53, 61, 92 a 93; slova „se podílejí na výchově“ se nahrazují slovy „organizují výchovu“.

4. § 15 odst. 3 zní:

„(3) Okresní národní výbory vykonávají sociálně právní ochranu nezletilých. Rodičům, jiným občanům odpovědným za výchovu dětí a těhotným ženám poskytují pomoc a odůvodňuje-li to povaha případu, sepisují podání, jednají v jejich zájmu u ostatních orgánů, zařízení a organizací a v případě potřeby jim zjednájí u nich pomoc.“

5. V § 17 odst. 2 písm. b) se vypouští text za středníkem.

6. § 17 odst. 3 a 4 zní:

„(3) Ten, kdo vykonává dohled, je povinen v součinnosti se školou a se socialistickými organizacemi v bydlišti nebo na pracovišti působit rovněž na nezletilého a na občany za jeho výchovu odpovědné a sledovat, jak se nezletilý chová a jak o něj rodiče či jiní občané odpovědní za výchovu pečují; v případě potřeby dává podnět k dalšímu opatření v zájmu řádné výchovy nezletilého.“

(4) Je-li zvláště třeba chránit nezletilého před škodlivými vlivy, uloží místní národní výbor ve střediskové obci nebo městský národní výbor, a nejsou-li příslušné, okresní národní výbor nezletilému přiměřené omezení; zejména mu může zakázat návštěvu poedníků a zábav pro něj nevhodných nebo styk s občany, kteří mohou mít nepříznivý vliv na jeho výchovu; o tomto opatření uvědomí školu, provozovatele podniků a zábav a občana, jehož vliv na nezletilého byl nepříznivý; okresní národní výbor uvědomí o tomto opatření místní národní výbor.

7. § 17 se doplňuje odstavcem 5, který zní:

„(5) Místní národní výbor uvědomí o opatřeních podle odstavců 2 a 4 okresní národní výbor a příslušný okresní soud.“

8. § 18 zní:

„§ 18

(1) Pokud opatření uvedená v § 17 odst. 2 neucínil místní národní výbor ani místní národní výbor ve střediskové obci nebo městský národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti, učiní tato opatření okresní národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti; přitom přiměřeně použije ustanovení § 17 odst. 3 a 5.

(2) Napomenout, stanovit dohled nebo uložit omezení může národní výbor v případech, kterými se zabýval soud, jen pokud soud o těchto opatřeních zatím nerozhodl.

9. V § 19 se na konci připojuje věta:

„O těchto opatřeních místní národní výbor uvědomí okresní národní výbor, který učiní další opatření potřebná v zájmu dítěte.“

10. § 23 včetně nadpisu zní:

„§ 23

Věcná pomoc

Věcná pomoc se poskytuje sociálně potřebným rodičům s nezaopatřenými dětmi, zejména osamělým matkám (otcům), nezaopatřeným dětem a těhotným ženám, pokud jejich potřeby nejsou zabezpečeny jinak. Poskytují se předměty potřebné k uspokojování životních potřeb, zejména výživy, ošacení a vybavení domácností.

11. § 24 odst. 2 zní:

„(2) Na zabezpečení výživy nebo na úhradu nákladů na životní potřeby, které se pravidelně opakují, popřípadě na úhradu nákladů spojených s dietním stravováním, se může poskytnout těmto občanům opakující se peněžitý příspěvek.“

12. § 25 zní:

„§ 25

Dávky sociální péče uvedené v § 23 a 24 lze poskytnout též jiným občanům, kteří mají dítě v přímé péči.“

13. § 26 zní:

„§ 26

Dávky sociální péče uvedené v § 23 a 24 lze poskytnout dětem pouze tehdy, jestliže nelze jejich potřeby uspokojit poskytnutím příspěvku na výživu,¹⁾ s výjimkou případů, kdy uspokojení základních životních potřeb dítěte nesnese odkladu. Poskytování ostatních jednotlivých dávek sociální péče se navzájem nevylučuje.“

14. V § 26 odst. 2 písm. b) se na konci připojují slova: „péče o invalidní dítě.“

15. § 29 včetně nadpisu zní:

„§ 29

Aktivní péče o rodinu a děti

Místní národní výbor zřizuje aktivní péče o rodinu a děti k plnění stanovených úkolů v péči o rodinu a děti z řad svých poslanců a dobrovolných spolupracovníků, především z řad funkcionářů a členů společenských organizací.“

16. Za § 29 se vkládá nový § 29a, který včetně nadpisu zní:

„§ 29a

Důvěrníci péče o děti

(1) Okresní národní výbory zřizují k plnění úkolů v sociální péči o rodinu a děti sbor důvěrníků péče o děti. Za členy tohoto sboru jmenují občany, jejichž vztah k socialistické společnosti, osobní vlastnosti, způsob života, poměr k dětem a schopnost výchovně působit poskytují záruku, že budou svědomitě a podnětně plnit svěřené úkoly. Při jmenování přihlížejí k návrhům místních národních výborů, popřípadě občanských výborů a společenských organizací.

(2) Důvěrníci péče o děti zjišťují, jak rodiny plní své společenské funkce při výchově dětí, pomáhají při odstraňování nedostatků a působí při výkonu stanoveného dohledu. Plní též jiné úkoly, které jim okresní národní výbor při péči o rodinu a děti uloží.

(3) Obvod, v němž má důvěrník péče o děti vykonávat svou činnost, určí okresní národní výbor tak, aby se plně využilo důvěrníkových znalostí místních poměrů k úspěšnému plnění úkolů. Okresní národní výbor vydá důvěrníkovi průkaz o jmenování.“

17. § 31 odst. 5 zní:

„(5) Občanům těžce postiženým na zdraví a starým občanům, kteří jsou sociálně potřební, se poskytují peněžité příspěvky na nákup topné nafty do výše 1000 Kčs ročně, mají-li zavedeno vytápění bytu topnou naftou a není-li vhodné, vzhledem k jejich vyššímu věku nebo zdravotnímu stavu požadovat, aby si obstarali jiný druh vytápění. Občanům, jejichž věk a zdravotní stav umožňuje, aby si obstarali jiný druh vytápění

¹⁾ § 100 zákona o rodině.

bytu, se poskytne jednorázový peněžitý příspěvek do výše 2000 Kčs na zakoupení topného tělesa.“

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 6 a 7.

18. V § 32 odst. 1 se v první větě vypouští slovo „okresní“.

19. V § 33 se za slova „úplavici cukrovou“ vkládají slova „nebo jiným onemocněním vyžadujícím nákladné dietní stravování“.

20. V § 37 odst. 1 se na konci připojují tato slova:

„a na zakoupení přídatného zařízení k telefonní středně.“

21. V § 38 odst. 4 poslední věta zní:

„Ustanovení odstavce 3 platí obdobně.“

22. § 39 včetně nadpisu zní:

„§ 39

Mimořádné výhody pro občany těžce postižené na zdraví

(1) Občanům těžce postiženým na zdraví, jimž jejich vada nebo choroba podstatně omezuje jejich pohybovou schopnost, se poskytují podle druhu a stupně postižení mimořádné výhody I.—III. stupně. Při určování stupně tělesného postižení občana se posudková komise sociálního zabezpečení řídí přílohou č. 3 (Zdravotní postižení, odůvodňující poskytnutí mimořádných výhod podle § 39 vyhlášky); přitom přihlíží ke všem vadám, chorobám a okolnostem, které ve vzájemné souvislosti omezují pohybovou schopnost občana. Sociální potřebnost se nezkoumá.

(2) Občanům těžce postiženým na zdraví se poskytují mimořádné výhody I. stupně (průkaz TP), jimiž se rozumí:

- a) nárok na vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob kromě autobusů a vlaků (vozů), v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- b) nárok na přednost při osobním projednávání jejich záležitostí, vyžaduje-li toto jednání delšího čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech, ani obstarávání placených služeb.

(3) Občanům zvláště těžce postiženým na zdraví se poskytují mimořádné výhody II. stupně (průkaz ZTP), jimiž se rozumí:

- a) výhody uvedené v předchozím odstavci,
- b) nárok na bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní hromadné veřejné dopravy osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy a metrem),
- c) sleva poloviny jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní

přepravě a v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dálkové dopravy.

(4) Občanům zvláště těžce postiženým na zdraví, kteří potřebují při chůzi a při používání hromadných dopravních prostředků pomoc průvodce, se poskytují mimořádné výhody III. stupně (průkaz ZTP-P), jimiž se rozumí:

- a) výhody uvedené v předchozích odstavcích,
- b) nárok na bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v místní a dálkové přepravě,
- c) u nevidomých nárok na bezplatnou přepravu vodícího psa, pokud je nedoprovází průvodce.

(5) Dále lze občanům uvedeným v odstavcích 3 a 4 poskytnout slevu poloviny vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní podniky. Při poskytnutí slevy občanům uvedeným v odstavci 4 se poskytne sleva poloviny vstupného i jejich průvodci.

(6) Mimořádné výhody nenáleží v případech, kde by jejich používání bylo v rozporu se zdravotními zájmy postiženého občana ve smyslu zásad léčebné a preventivní péče nebo v rozporu s ochranou zdraví jiných občanů před přenosnými nemocemi.

(7) Okresní národní výbor vydává průkaz opravňující k mimořádným výhodám podle předchozích odstavců s vyznačením, o jaký druh mimořádných výhod se jedná. Průkaz občana těžce postiženého na zdraví, jemuž jsou přiznány mimořádné výhody III. stupně, platí i pro jeho průvodce, pokud doprovází tohoto občana.

(8) Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení zruší, popřípadě odejme stupeň přiznaných mimořádných výhod, jestliže přiznaný stupeň mimořádných výhod neodpovídá stavu choroby nebo vady nebo jestliže mimořádných výhod bylo opětovně zneužíváno.“

23. V § 42 odst. 2 se za slova „hrubý měsíční příjem“ vkládají slova: „po odečtení příslušné daně z tohoto příjmu.“

24. § 48 odst. 1 zní:

„[1] Místní národní výbory ve střediskových obcích, městské národní výbory a okresní národní výbory vykonávají ve spolupráci s ostatními státními orgány, hospodářskými a společenskými organizacemi péči o občany, kteří žijí v mimořádně obtížných poměrech, a proto potřebují pomoc společností k překonání důsledků a návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti a zaostalých forem života, sledují pracovní zařazení a stabilitu pracovních poměrů těchto občanů, úroveň péče o děti a předškolní i školní výchovy dětí těchto občanů i jejich postupnou integraci mezi ostatní obyvatelstvo.“

Odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

25. § 48 odst. 3 zní:

„(3) Okresní národní výbory organizují a koordinují ve spolupráci s ostatními státními orgány, hospodářskými a společenskými organizacemi péči o občany, uvedené v odstavci 1.“

26. § 49 včetně nadpisu zní:

„§ 49

Výchovná péče a poradenská služba

(1) Místní národní výbory ve střediskových obcích, městské národní výbory a okresní národní výbory poskytují občanům uvedeným v § 48 odst. 1 výchovnou péči a poradenskou službu k upevnění aktivního vztahu k práci, rodině a společnosti a při řešení sociálních problémů a překonávání zaostalých forem způsobu života.

(2) Místní národní výbory se podílejí na výchovné péči o tyto občany, sledují život těchto rodin a pomáhají jim řešit jejich sociální problémy.

(3) Okresní národní výbory organizují odbornou a specializovanou výchovnou péči a poradenskou službu o občany uvedené v § 48 odst. 1 při řešení složitých sociálních problémů.“

27. § 51 odst. 1 zní:

„(1) Sociálně potřebným občanům uvedeným v § 48 odst. 1 se poskytuje věcná pomoc zaměřená zejména ke zvýšení úrovně bydlení, vedení domácností, k umístění do mateřských škol a školních družin, k vybavení dětí a mládeže do letních rekreačně výchovných táborů a sociálně zdravotních kursů a v naléhavých případech k uspokojení základních životních potřeb.“

28. § 62 odst. 1 zní:

„(1) Ústavy sociální péče (dále jen „ústavy“) zřizují národní výbory v zásadě ve svém územním obvodu.“

29. § 63 včetně nadpisu zní:

„§ 63

Přijímání do ústavů a přemístění do jiného ústavu

(1) Do ústavů mohou být přijati pouze občané, pro něž jsou tyto ústavy určeny. Zdravotní postižení podmiňující a vylučující přijetí do ústavu jsou uvedena v příloze č. 4.

(2) Občany, kteří jsou zletilí a nebyli zbaveni způsobilosti k právním úkonům, lze přijímat do ústavů jen s jejich písemným souhlasem, občany nezletilé a občany zbavené způsobilosti k právním úkonům s písemným souhlasem jejich zákonného zástupce.

(3) Měl-li být občan přemístěn do jiného ústavu, toto opatření se s ním předem projedná. Jde-li o nezletilé nebo o občany zbavené způsobilosti k právním úkonům, přemístění se předem projedná s jejich zákonným zástupcem a vysvětlí se důvod tohoto opatření. Stejně se postupuje, má-li být občan trvale přemístěn na jiné oddělení v rámci ústavu.

(4) Při přemístění občana do ústavu řízeného jiným národním výborem než je ústav, ve kterém byl občan dosud umístěn, vydává rozhodnutí o přemístění národní výbor, který spravuje ústav, do kterého má být občan přemístěn.“

30. Za § 63 se vkládá § 63a, který včetně nadpisu zní:

„§ 63a

Řízení o přijetí do ústavu

(1) Občané jsou přijímáni do ústavu na podkladě žádosti. Žádost podávají občané, kteří potřebují ústavní sociální péči a jde-li o nezletilé nebo o občany zbavené způsobilosti k právním úkonům, jejich zákonný zástupce. Řízení o přijetí může být zahájeno též z podnětu národního výboru, společenské organizace nebo zdravotnického zařízení. V případech, kdy soud nařídil ústavní nebo ochrannou výchovu dítěte nebo kdy okresní národní výbor předběžně rozhodl o jeho okamžitém umístění do ústavu, se přijetí dítěte uskuteční na základě požadavku orgánu péče o děti příslušného okresního národního výboru.

(2) V řízení o přijetí do ústavu národní výbor vychází z posouzení zdravotního stavu žadatele s přihlédnutím k jeho sociálním poměrům; k posouzení zdravotního stavu si vyžádá zdravotnickou dokumentaci od příslušných orgánů státní zdravotní správy.

(3) Pokud žadatel splňuje podmínky pro přijetí do ústavu a ve vhodném ústavu je volné místo, rozhodne národní výbor, který takový ústav spravuje, že jej do ústavu přijímá.

(4) Pokud žadatel splňuje podmínky pro přijetí do ústavu a ve vhodném ústavu není volné místo, rozhodne národní výbor, který takový ústav spravuje, že jej zařazuje do pořadníku čekatelů.

(5) Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro přijetí do ústavu, národní výbor jeho žádost zamítne.

(6) Národní výbor sestavuje pořadník čekatelů na umístění v ústavu pro každý druh ústavu zvlášť. Pořadník sestavuje podle naléhavosti umístění. Při stanovení naléhavosti pořadí na umístění mají přednost

a) při přijímání do ústavů pro mládež nezletilí, u nichž soud nařídil ústavní nebo ochrannou výchovu, nebo u nichž o okamžitém umístění do ústavu vydal předběžné rozhodnutí okresní národní výbor,

b) při přijímání do ústavů pro dospělé občany účastníci boje proti fašismu a jejich rodinní příslušníci a příjemci pečovatelské služby, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo věku potřebují komplexní péči.

(7) Pořadníky čekatelů národní výbor pravidelně nejméně jedenkrát ročně prověřuje a zjišťuje, zda zařazení čekatelů v pořadníku odpovídá jejich zdravotnímu stavu a dalším skutečnos-

tem uvedeným v rozhodnutí o přijetí. Jakmile se ve vhodném ústavu uvolní místo, umístí národní výbor čekatele, který je podle pořadníku na řadě. Před umístěním národní výbor přešetří, zda se nezměnily okolnosti rozhodné pro přijetí do ústavu.“

31. V § 64 odst. 1 se na konci připojuje tato věta:

„V těchto ústavech se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova tělesně postižené mládeže.“

32. V § 64 se vypouští odstavce 2. Dosavadní odstavce 3, 4 a 5 se označují jako odstavce 2, 3 a 4.

33. § 64 odst. 3 písm. c) zní:

„c) přípravu pro povolání, která se uskutečňuje v rámci ústavu nebo mimo ústav.“

34. Za § 64 se vkládá § 64a, který včetně nadpisu zní:

„§ 64a

Ústavy pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením

(1) Ústavy pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením jsou určeny pro děti a mládež ve věku od 3 do 18 let (připravují-li se pro povolání nejdéle do 26 let), jestliže jsou vedle tělesné vady postižení též vadným mentálním vývojem lehčího stupně, který však nevylučuje vzdělávání ve zvláštní škole. V těchto ústavech se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova tělesně postižené mládeže s přidruženým mentálním postižením.

(2) V těchto ústavech se poskytuje ubytování, zaopatření včetně ošacení, zdravotní péče včetně rehabilitace, výchovná péče, školní vzdělání a příprava pro povolání. Příprava pro povolání se uskutečňuje v rámci ústavu nebo mimo ústav.“

35. V § 65 odst. 1 se na konci připojuje tato věta:

„V těchto ústavech se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova mentálně postižené mládeže.“

36. § 66 včetně nadpisu zní:

„§ 66

Zaopatření v ústavech pro denní a týdenní pobyt mládeže

(1) V ústavech pro denní a týdenní pobyt uvedených v § 64 až 65 se poskytuje v potřebném rozsahu stravování, zdravotnická péče s přiměřenou rehabilitací, kulturní péče a výchova zaměřená též na pracovní činnost. V ústavech pro týdenní pobyt se poskytuje též ubytování s výjimkou dnů pracovního klidu.

(2) Do těchto ústavů nelze přijímat mládež s vadným mentálním vývojem těžšího stupně, ani mládež postiženou těžší tělesnou vadou, která má za následek omezenou pohyblivost.“

37. Za § 67 se vkládá § 67a, který zní:

„§ 67a

Ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s přidruženým mentálním postižením

Ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s přidruženým mentálním postižením jsou určeny pro občany ve věku od 18 let, kteří jsou vedle těžké tělesné vady postižení i vadným mentálním vývojem lehčího stupně.“

38. Dosavadní ustanovení § 69 se označuje jako odstavec 1 a připojuje se k němu odstavec 2, který zní:

„(2) Ústavy pro denní a týdenní pobyt mentálně postižených dospělých občanů jsou určeny pro občany ve věku od 26 let s vadným mentálním vývojem středního stupně, kteří nejsou postižení těžší tělesnou vadou způsobující omezenou pohyblivost.“

39. § 70 včetně nadpisu zní:

„§ 70

Zaopatření v ústavech pro dospělé občany

(1) V ústavech pro dospělé občany uvedených v § 67 až 69 se poskytuje ubytování, zaopatření, zdravotní péče včetně rehabilitace, kulturní péče a příležitost k práci ve vhodných podmínkách.

(2) V těchto ústavech může být poskytována péče též formou denního a týdenního pobytu. Při denním pobytu se poskytuje v potřebném rozsahu stravování, zdravotní péče a výchova zaměřená k pracovní činnosti. Při týdenním pobytu se poskytuje též ubytování s výjimkou dnů pracovního klidu.“

40. § 71 se doplňuje novým odstavcem 3, který zní:

„(3) V domovech důchodců může být poskytována péče též formou denního pobytu a ve výjimečných případech též péče na přechodnou dobu.“

41. V § 80 se vypouští odstavec 1. Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 1 a připojuje se k němu nový odstavec 2, který zní:

„(2) Okresní národní výbory mohou zřizovat ve střediskových obcích a ve městech detašovaná pracoviště manželských a předmanželských poraden.“

42. § 83 zní:

„§ 83

Národní výbor, který domov spravuje, vydá pro něj provozní řád podle vzorového provozního řádu vydaného ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky.“

43. § 84 odst. 1 zní:

„(1) Národní výbor při rozhodnutí o přijetí do domova zároveň rozhodne o výši poplatku za pobyt; přitom přihlídně k sociálně ekonomické situaci matky.“

44. § 85 zní:

„§ 85

Národní výbor, který spravuje zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče,⁵⁾ vydá provozní řád zařízení podle vzorového provozního řádu vydaného ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky.“.

45. § 86 odst. 1 věta druhá zní:

„Okresní národní výbor, příslušný podle dosavadního trvalého pobytu dítěte, předem projedná zamýšlené umístění dítěte v zařízení s okresním národním výborem příslušným podle sídla zařízení jako orgánem péče o děti, s pěstounem a s národním výborem, který zařízení zřídil a spravuje.“.

46. V § 86 odst. 2 věta druhá se vypouští před slovy „národním výborem“ slovo „okresním“.

47. Nadpis před § 87 zní:

„Výcviková střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností“.

48. § 87 zní:

„§ 87

Do výcvikových středisek a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která zřizují a spravují krajské národní výbory, mohou být přijímáni i občané z krajů Slovenské socialistické republiky.“.

49. V § 88 se slova „V zařízeních uvedených v § 87 odst. 1“ nahrazují slovy „Ve výcvikových střediscích a zařízeních“.

50. Nadpis nad § 90 se přeřazuje pod číselné označení § 90, který se doplňuje odstavcem 4, který zní:

„(4) Národní výbor, který ubytovnu spravuje, vydá pro ni domácí řád.“.

51. § 91 včetně nadpisu zní:

„§ 91

Zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc

(1) Zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, jsou sociálně výchovná zařízení pro občany, kteří žijí v mimořádně obtížných poměrech, a proto potřebují pomoc společnosti k překonání důsledků a návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti, především pro jejich děti a mládež.

(2) V zařízeních uvedených v odstavci 1 působí národní výbory na získání a upevnění základních sociálních, zdravotních, kulturních a společenských návyků a vytváření předpokladů pro společenskou integraci těchto občanů. U dětí a mládeže působí na prohloubení jejich socialistické výchovy, rozvoj zájmové a umělecké činnos-

ti, přípravu na budoucí povolání a na způsob života v rodině a společnosti.

(3) V těchto zařízeních národní výbory mohou pořádat sociálně zdravotní kurzy, popřípadě letní rekreačně výchovné tábory a další skupinové formy sociálně výchovného působení pro tyto občany.

(4) Pobyt v těchto zařízeních a poskytování sociálně výchovného působení jsou bezplatné.

(5) Národní výbor, který zařízení spravuje, vydá provozní řád zařízení.“.

52. V § 92 odst. 2 se vypouští věta první.

53. § 93 odst. 2 zní:

„(2) Národní výbor, který samostatně jídelny a vlastní kuchyni pro stravování důchodců spravuje, vydá pro ně provozní řád.“.

54. Nadpis dílu sedmého zní:

„PEČOVATELSKÁ SLUŽBA“.

55. § 94 včetně nadpisu zní:

„§ 94

Organizace pečovatelské služby

(1) Národní výbory, které rozhodují o poskytování pečovatelské služby podle § 14b, 15, 25, 25a a 28 zákona ČNR, vytvářejí aktiv dobrovolných pracovníků pečovatelské služby, kteří spolu s pečovatelkami z povolání poskytují pečovatelskou službu.

(2) Při organizaci pečovatelské služby národní výbory dbají, aby byla poskytována co nejehospodárněji a co nejšířšímu okruhu občanů, kteří pečovatelskou službu potřebují. Za tím účelem zřizují též různá zařízení pečovatelské služby a zabezpečují v domech s pečovatelskou službou bydlení občanů, kteří pečovatelskou službu potřebují.“.

56. Za § 94 se vkládá § 94a, který včetně nadpisu zní:

„§ 94a

Zařízení pečovatelské služby

(1) Zařízení pečovatelské služby, tj. zařízení pro denní pobyt starých občanů, střediska osobní hygieny a prádelny pečovatelské služby zřizují národní výbory podle místních podmínek. Národní výbor, který zařízení zřídil a spravuje, vydá pro ně provozní řád.

(2) Zařízení pro denní pobyt starých občanů zřízená v rámci pečovatelské služby (domovinky) jsou určena pro staré a zdravotně těžce postižené občany, kteří potřebují pomoc pečovatelské služby. Do těchto zařízení se přijímají občané s částečně omezenými fyzickými, popřípadě i psychickými schopnostmi, kteří však nenarušují kolektivní soužití. Po zařazení občana do tohoto zařízení se poskytuje pečovatelská služba v jeho

⁵⁾ § 12 zákona č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.

domácnosti jen výjimečně, a to osamělým osobám. V těchto zařízeních se poskytuje v pracovních dnech přes den péče, stravování a dohled. Umožňuje se též přiměřená zájmová činnost a provádějí se jednoduché zdravotní úkony (podání léků apod.). Úhrada za pobyt se určuje podle přílohy č. 1.⁷⁾

57. § 95 včetně nadpisu zní:

„§ 95

Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby

(1) Jako dobrovolní pracovníky pečovatelské služby získávají národní výbory zejména nepracující důchodce, ženy v domácnosti, jakož i občany pracovní činné, kteří mohou pečovatelskou službu vykonávat v době svého volna. Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby nejsou k národnímu výboru v pracovním poměru; vztahují se však na ně ustanovení zákoníku práce o náhradě škody při pracovních úrazech⁷⁾ a příslušné předpisy o nemocenském pojištění.⁸⁾

(2) Dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby národní výbory poskytují odměnu; její výši stanoví podle rozsahu a obtížnosti úkonu v rámci stanoveného rozpětí částek za jednotlivé úkony pečovatelské služby uvedené v příloze č. 1 této vyhlášky. Takto vypočtená měsíční odměna se zvyšuje o 10 až 25 % s přihlédnutím ke kvalitě a náročnosti poskytovaných služeb; nesmí však v jednom kalendářním měsíci překročit částku 1900 Kčs. Do této částky se nezahrnují odměny za noční služby, příplatek za úkony vykonávané ve dnech pracovního klidu a příplatek za pečovatelskou službu u bacilonosiče.“

58. § 98 odst. 2 zní:

„(2) Schopnost a možnost rodinných příslušníků plnit vyživovací povinnost vůči občanu, kterému se má služba nebo dávka poskytnout, se zpravidla nepřezkoumává, jestliže hodnota služeb a dávek poskytnutých během 1 kalendářního roku nepřevyšuje částku 1000 Kčs. Do této částky se však nezapočítává jednorázový peněžitý příspěvek na úhradu ceny topné nafty a na zakoupení topného tělesa.“

Čl. II

1 Příloha č. 1 včetně nadpisu zní:

„Příloha č. 1 k vyhlášce č. 130/1975 Sb.

Úhrada za úkony pečovatelské služby

a) v rodinách s dětmi

b) pro občany těžce postižené na zdraví a staré občany

S a z b y	Maximální částka denně v Kčs	
	a)	b)
Běžné úkony pečovatelské služby		
1. úkony osobní hygieny	5,—	5,—
2. jednoduché ošetřovatelské úkony	5,—	5,—
3. práce spojené s udržováním domácnosti	7,—	7,—
4. donáška uhlí, vynesení popela o váze do 15 kg na jeden úkon	3,—	3,—
5. donáška nebo dovážka oběda nebo jiného teplého jídla	3,—	3,—
6. příprava a uvaření oběda či večeře	8,—	—
7. nákupy a nutné pochůzky, doprovod na vyšetření, doprovod dětí do mateřské školy apod.	3,—	3,—
8. praní drobného osobního prádla, jeho žehlení a drobné opravy	5,—	5,—
9. výchovná činnost u dětí	7,—	—
10. obtížnost výkonu pečovatelské služby (byt ve vyšším podlaží, těžce dostupný terén, nevybavený byt, WC a voda mimo byt, obtížně zvládnutelné dítě a jiné okolnosti ztěžující výkon pečovatelské služby)	3,—	3,—
11. příplatky za službu vykonávanou o sobotách a nedělích a svátcích	Úhrada se zvyšuje až o 50 %	Úhrada se zvyšuje až o 50 %
12. výkon pečovatelské služby u bacilonosiče	Úhrada se zvyšuje o 12 %	Úhrada se zvyšuje o 12 %
13. noční služba (krátkodobě)		
— pohotovost s možností spánku	10,—	10,—
— služba spojená s prováděním ošetřovatelských úkonů	20,—	20,—
14. ošetření nohou (pedikura)	—	5,—
15. celková koupel včetně umytí vlasů ve středisku osobní hygieny	—	8,—
Mimofádné úkony		
— praní velkého prádla, prádla značně znečištěného, ve		

⁷⁾ § 190—203 zákoníku práce.

§ 44 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

⁸⁾ Vyhláška ÚRO č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech.

S a z b y	Maximální částka denně v Kčs
středisku osobní hygieny nebo v prádelně pečovatelské služby. Úhrada i odměna dobrovolných pracovníků pečovatelské služby činí 5 Kčs za 1 kg suchého prádla včetně jeho vyžehlení	
-- velký úklid, úklid po malých nebo jiných řemeslnících apod.	7,-- až 7,-- až 10,-- 10,-- za hod. za hod."

2. K vyhlášce se připojují přílohy č. 3 a 4, které včetně nadpisu zní:

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 130/1975 Sb.

Zdravotní postižení odůvodňující poskytnutí mimořádných výhod podle § 39 vyhlášky

(1) Mimořádné výhody I. stupně (průkaz ZTP) se přiznávají zejména v těchto případech postižení:

- anatomická ztráta jedné dolní končetiny od kloubu Lisfrankova (art. metatarso-tarsální) výše;
- podstatné funkční omezení jedné dolní končetiny (např. na podkladě těžké paresy);
- zkrácení jedné dolní končetiny přesahující 5 cm;
- paklob kosti holenní;
- ztuhllost kolenního nebo kyčelního kloubu;
- stav po implantaci endoprotézy kyčelního nebo kolenního kloubu s dobrou nebo mírně porušenou funkcí operované končetiny;
- postižení končetinových cév s těžkými trofickými změnami a se závažnou poruchou krevního oběhu v jedné dolní končetině, příp. varikozní komplex obou dolních končetin s obdobným postižením;
- závažná onemocnění spojená se ztrátou vědomí, dostavující se alespoň několikrát měsíčně.

(2) Mimořádné výhody II. stupně (průkaz ZTP) se přiznávají zejména v těchto případech postižení:

- vrozené nebo získané defekty odpovídající stavům po amputaci v obou béracích, nebo (u jednostranného postižení) v kloubu kolenním a výše;
- funkční ztráta jedné dolní končetiny, např. na podkladě úplného ochrnutí (plegie) této končetiny;
- těžší paresy dvou končetin;
- současně amputační ztráty podstatných částí jedné dolní i horní končetiny;
- paklob stehenní kosti;
- stav po implantaci endoprotézy kyčelního nebo

kolenního kloubu s výrazně porušenou funkcí operované končetiny;

- stavy po úrazech nebo nemocích páteře s následnými těžkými poruchami lybnosti;
- těžké obliterace tepen dolních končetin s výrazným funkčním postižením;
- těžké kyfoskoliozy spojené s kardiopulmonální nedostatečností;
- vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou subkompenzací, trvajících i při kardiotonické léčbě;
- objektivně prokázaná dechová nedostatečnost těžkého stupně;
- pokročilá stadia Bechtěrevovy nemoci (pocházející IV. stadiem).

(3) Mimořádné výhody III. stupně (průkaz ZTP-P) se přiznávají zejména v těchto případech postižení:

- anatomická nebo funkční ztráta dvou končetin;
- současně ztuhnutí páteře i velkých kloubů v konečném stadiu Bechtěrevovy nemoci;
- úplná nebo praktická nevidomost obou očí

(4) U nemocí a vad neuvedených v této příloze, pokud podstatně omezují pohybovou schopnost, se funkční postižení porovnává s indikacemi uvedenými v odstavcích.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 130/1975 Sb.

Zdravotní postižení podmiňující a vylučující přijetí do ústavů

A. Zdravotní postižení podmiňující přijetí do ústavů

(1) Zdravotní stav, který odůvodňuje přijetí do ústavů pro tělesně postiženou mládež a tělesně postižené dospělé občany, je dán především poškozením motorických funkcí v kterékoli části těla, které činí postiženého částečně, převážně nebo úplně bezmocným nebo nesoběstačným a kde není těžší postižení v psychické sféře.

Zejména půjde o následující stavy:

1. závažné vrozené vady ortopedického charakteru vyžadující použití zejména složitých ortopedických pomůcek;
2. závažné vrozené vady a onemocnění neurologického charakteru s větším deficitem inervace, zejména motorické, v oblasti páteře, končetin a svěrače;
3. závažné vrozené defekty a vady chirurgického charakteru, operační léčbou neovlivněné nebo již neovlivnitelné a vyžadující speciální režim ošetřování;
4. dědičná, systémová, metabolická a endokrinní onemocnění s postižením ústrojí nosného a pohybového i ústrojí nervového se značně

- omezenou funkcí, zčásti korigovatelnou ortopedickými pomůckami,
5. stavy po úrazech nebo zánětech jakékoliv etiologie ortopedického nebo neurologického charakteru s těžší anatomickou a funkční poruchou, léčbou a rehabilitací již podstatněji neovlivnitelnou včetně imobility,
 6. stavy po neurochirurgických a ortopedických operačních zákrocích, zejména s motorickým deficitem většího rozsahu, značně omezujícím sebeobsluhu včetně imobilních,
 7. vrozené syndromy, postihující několik systémů se značným ztížením sebeobsluhy.

(2) Postižení, která odůvodňují přijetí do ústavů pro smyslově postižené dospělé občany, jsou taková postižení funkcí sensorických (především zraku a sluchu), která způsobují značné omezení nebo ztrátu orientace a běžného dorozumívání. Tím činí postiženého zpravidla závislým na pomoci jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech.

(3) Postižení, která odůvodňují přijetí do ústavů pro mentálně postiženou mládež a mentálně postižené dospělé občany, jsou taková, která způsobují omezení či ztrátu vzdělavatelnosti případně vychovatelnosti a vyžadují pomoc, zejména dohled jiné osoby, při některých či hlavních nezbytných životních úkonech.

B. Zdravotní postižení vylučující přijetí do ústavů

(1) Do ústavů pro tělesně, smyslově nebo mentálně postižené nelze přijmout takového občana, který sice podmínky pro přijetí splňuje, avšak v době přijetí vyžaduje jeho zdravotní stav léčeni v lůžkovém zařízení příslušného ústavu národního zdraví.

Jde zejména o tato zdravotní postižení:

1. infekční a parazitární choroby všech druhů a stadií, kde nemocný může být zdrojem onemocnění,
 2. tuberkulóza s výjimkou stadií P III a M III a dalších stabilizovaných a inaktivních forem. Potvrzení vydá příslušný odborný lékař ústavu národního zdraví,
 3. zhoubné novotvary všech typů a lokalizací do 3 let od skončení komplexní léčby, anebo v době podání žádosti o přijetí do ústavu byly komplexním vyšetřením zjištěny metastázy,
 4. psychóza a psychické poruchy, při nichž nemocný může ohrozit sebe i druhé, respektive jeho chování znemožňuje soužití s kolektivem,
 5. chronický alkoholismus a jiné závažné toxikomanie, pokud nedošlo k likvidaci návyku, což musí být doloženo potvrzením příslušného odborného lékaře — psychiatra, při re-
- spektování lhůt stanovených pokynem hlavního odborníka ministerstva zdravotnictví ČSR,
 6. choroby srdeční a cévní ve stadiu dekompenzace a jejich komplikace vedoucí k výraznému omezení hybnosti.
- V případech hodných zřetele může povolit výjimky u zdravotního postižení se souhlasem vedoucího lékaře sociálního zabezpečení v okrese, případně vedoucího lékaře sociálního zabezpečení v kraji, orgán příslušného národního výboru, který o přijetí do ústavu rozhoduje.
- (2) Do domova důchodců nelze přijmout občana, jehož zdravotní stav vyžaduje léčeni a trvalé odborné ošetřování v lůžkovém zařízení ústavu národního zdraví.
- Jde zejména o následující zdravotní postižení:
1. infekční a parazitární choroby všech druhů a stadií, kdy nemocný může být zdrojem onemocnění,
 2. tuberkulóza s výjimkou stadií P III a M III a dalších stabilizovaných a inaktivních forem. Potvrzení vydá příslušný odborný lékař ústavu národního zdraví,
 3. pohlavní choroby v akutním stadiu. V chronickém stadiu jen na základě vyjádření příslušného odborného lékaře, které nesmí být v rozporu s předpisy hygienické služby,
 4. zhoubné novotvary všech typů a lokalizací, pokud nebylo po komplexní léčbě dosaženo remise, a v době eventuálního příjmu do domova důchodců byly zjištěny metastázy,
 5. diabetes mellitus nekompenzovatelný standardní dietou s běžnými perorálními léky nebo inzulinem a při současném výskytu komplikací,
 6. psychózy a psychické poruchy, při nichž nemocný může ohrozit sebe i druhé, respektive jeho chování znemožňuje klidné soužití v kolektivu,
 7. chronický alkoholismus a jiné závažné toxikomanie, pokud nedošlo léčbou k likvidaci návyku a chování občana znemožňuje klidné soužití v kolektivu. Potvrzení vydá příslušný odborný lékař — psychiatr, při respektování lhůt stanovených pokynem hlavního odborníka — psychiatra ministerstva zdravotnictví ČSR,
 8. imbecilita a idiocie,
 9. roztroušená mozkomíšň skleróza, nebylo-li komplexní léčbou dosaženo dlouhodobé remise, nebo nejde-li o stabilizovanou formu. Potvrzení vydá příslušný přednosta neurologického oddělení,
 10. degenerativní nervové nemoci (amyotrofická laterální skleróza, bulbární paralýza, spinální heredoataxie, progresivní mozková a mozečková atrofie apod.), nebylo-li komplexní léčbou dosaženo dlouhodobé remise

- nebo nejde-li o stabilizovanou formu. Potvrzení vydá příslušný přednosta neurologického oddělení,
11. choroby srdeční ve stadiu dekompenzace spojené s výrazným omezením hybnosti a sebeobsluhy,
 12. těžké trofické změny na končetinách cévního původu a ischemické změny na končetinách interní léčbou již neovlivnitelné a v gangrenózním stadiu,
 13. selhávání dýchacích funkcí jakéhokoliv původu spojené s výrazným omezením hybnosti a sebeobsluhy,
 14. chronická onemocnění jater ve stadiu dekompenzace,
 15. chronická onemocnění ledvin ve stadiu selhání,
 16. chronické fistulující osteomyelitidy jakékoli etiologie,
 17. nevléčitelné stavy po zlomeninách a luxacích, zejména dolních končetin a páteře s těžším omezením hybnosti,
 18. stavy po amputacích s těžším omezením nebo znemožněním pohybu, kde nelze počítat s nošením protézy, respektive soběstačností s pomocí berlí, či ovládáním vozíku pro invalidy,
 19. postižení lokomočního aparátu jakéhokoliv původu s těžším anatomickým a funkčním omezením a se značným ztížením sebeobsluhy,
 20. stavy po poranění nebo operacích mozku, míchy, páteře s trvalou poruchou hybnosti, která značně omezuje sebeobsluhu,

21. postižení smyslových funkcí, především zraku a sluchu, která způsobují značné omezení nebo ztrátu orientace nebo běžného dorozumívání.

[3] V případech zdůvodněných a hodných zřetele může povolit výjimku z uvedených kritérií se souhlasem vedoucího lékaře sociálního zabezpečení v okrese nebo kraji orgán příslušného národního výboru, který o přijetí do domova důchodců rozhoduje.

[4] Bacilonosiče lze přijmout do domova důchodců, jsou-li v něm vytvořeny podmínky požadované hygienickou službou příslušného národního výboru, o čemž musí být pořízen zápis, který se připojí k dokumentaci žadatele pro umístění do domova důchodců.

[5] Pro přijetí do domova — penzionu pro důchodce platí stejná kritéria jako pro přijetí do domova důchodců, přičemž nelze do něho přijmout občana, jehož zdravotní stav je takový, že trvale potřebuje ošetření a obsluhu jinou osobou.*

Čl. III

Zrušuje se § 3 odst. 1, 2, § 4 odst. 1, 2, § 5, 7 a příloha č. 1 směrnice ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky o ústavní a sociální péči čj. 431-8300-10. 2. 1981 ze dne 11. května 1981.⁹⁾

Čl. IV

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1983.

Ministr:

Dr. Hamerník v. r.

*] Reg. v částce 20/1981 Sb.

143

VYHLÁŠKA

**Ministerstva práce a sociálních věcí
Slovenské socialistické republiky**

z 22. novembra 1982

**o zmene a doplnení vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky
č. 134/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej
rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení**

Ministerstvo práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky ustanovuje podľa § 172 ods. 7 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 150/1979 Zb. a podľa § 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 132/1975 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 140/1982 Zb. po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálních věcí, ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi a so Slovenskou odborovou radou a po prerokovaní so Slovenským výborom Zväzu družstevných roľníkov:

Čl. I

Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky č. 134/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášok č. 112/1979 Zb., č. 5/1982 Zb. a č. 19/1982 Zb., mení a dopĺňa sa takto:

1. Prvá časť včítane nadpisu znie:

**„PRVÁ ČASŤ
SPRÁVNE KOMISIE**

**PRVÝ DIEĽ
POSUDKOVÉ KOMISIE SOCIÁLNEHO
ZABEZPEČENIA**

§ 1

**Zloženie a rokovanie posudkovej komisie
sociálneho zabezpečenia**

Pred voľbou ďalších členov posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia¹⁾ okresný národný výbor vyžaduje návrh na

- a) zástupcu Revolučného odborového hnutia od okresnej správy nemocenského poistenia,
- b) zástupcu výrobných družstiev od krajského výboru Slovenského zväzu výrobných družstiev,
- c) zástupcu Československej ľudovej armády od okresnej vojenskej správy,
- d) zástupcu Zboru národnej bezpečnosti a vojsk ministerstva vnútra od krajskej správy Zboru národnej bezpečnosti,
- e) zástupcu Zboru nápravnej výchovy Slovenskej socialistickej republiky od útvaru tohto zboru, ktorý pôsobí v územnom obvode okresného národného výboru,
- f) zástupcu jednotných roľníckych družstiev od okresného výboru Zväzu družstevných roľníkov,
- g) zástupcu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov od okresného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov,
- h) lekárov štátnej zdravotníckej správy, ozbrojených síl, Zboru národnej bezpečnosti a vojsk ministerstva vnútra a železničného zdravotníctva a lekára — člena Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov od príslušných orgánov a organizácií.

§ 2

Pred voľbou ďalších členov posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia¹⁾ krajský národný výbor vyžaduje návrh na

- a) zástupcu Revolučného odborového hnutia od krajskej správy nemocenského poistenia,
- b) zástupcu výrobných družstiev od krajského výboru Slovenského zväzu výrobných družstiev,
- c) zástupcu Československej ľudovej armády od krajskej vojenskej správy,

¹⁾ § 5a ods. 2 a 3 zákona SNR č. 132/1975 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení zákona SNR č. 140/1982 Zb.

- d) zástupcu Zboru národnej bezpečnosti a vojsk ministerstva vnútra od krajskej správy Zboru národnej bezpečnosti,
- e) zástupcu Zboru nápravnej výchovy Slovenskej socialistickej republiky od Ministerstva spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky — Správy Zboru nápravnej výchovy,
- f) zástupcu jednotných roľníckych družstiev od Slovenského výboru Zväzu družstevných roľníkov,
- g) zástupcu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov od Ústredného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov,
- h) lekárov štátnej zdravotníckej správy, ozbrojených síl, Zboru národnej bezpečnosti a vojsk ministerstva vnútra a železničného zdravotníctva a lekára — člena Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov od príslušných orgánov a organizácií.

§ 3

(1) Na zasadnutí posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia musí byť okrem predsedu alebo podpredsedu a členov uvedených v zákone Slovenskej národnej rady č. 132/1975 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 140/1982 Zb. (ďalej len „zákon SNR“) prítomný aj zástupca Revolučného odborového hnutia. Namiesto zástupcu Revolučného odborového hnutia musí byť na zasadnutí komisie prítomný

- a) zástupca jednotných roľníckych družstiev, ak je účastníkom konania člen jednotného roľníckeho družstva alebo jednotlivo hospodáriaci roľník (spolupracujúci člen jeho rodiny),
- b) zástupca výrobných družstiev, ak je účastníkom konania člen výrobného družstva,
- c) zástupca Československej ľudovej armády (Zboru národnej bezpečnosti alebo Zboru nápravnej výchovy Slovenskej socialistickej republiky) pri posudzovaní príslušníka Československej ľudovej armády (Zboru národnej bezpečnosti a vojsk ministerstva vnútra alebo Zboru nápravnej výchovy Slovenskej socialistickej republiky) z povolania a ak nejde len o kontrolnú lekársku prehliadku aj lekár ozbrojených síl.

(2) Ak je účastníkom konania maloletý, posudková komisia sociálneho zabezpečenia rokuje a uznáva sa za prítomnosť dorastového lekára alebo detského lekára štátnej zdravotníckej správy a pracovníka orgánu starostlivosti o deti príslušného národného výboru.

(3) Ak je účastníkom konania účastník odbora, musí byť na zasadnutí posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia prítomný aj zástupca Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

(4) Na rokovaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia je vždy prítomný tajomník komisie, ktorým je spravidla pracovník príslušného odboru národného výboru.

§ 4

(1) Na zasadnutie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia možno podľa potreby prizvať

- a) zástupcu závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia organizácie, v ktorej účastník konania pracuje alebo naposledy pracoval, prípadne zástupcu vyššieho orgánu Revolučného odborového hnutia,
- b) zástupcu sociálneho orgánu jednotného roľníckeho družstva alebo výrobného družstva, v ktorom družstevník je alebo naposledy bol pracovne činný,
- c) zástupcu organizácie, v ktorej účastník konania je alebo naposledy bol pracovne činný,
- d) zástupcu miestneho národného výboru, v ktorého územnom obvode má účastník konania bydlisko,
- e) zástupcu Zväzu invalidov v Slovenskej socialistickej republike, prípadne ďalších spoločenských organizácií,
- f) zástupcu príslušného nápravno-výchovného ústavu, ak ide o odsúdeného, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody,
- g) ošetrojúceho lekára posudzovaného, ak je to nevyhnutné v záujme posúdenia zdravotného stavu účastníka konania,
- h) iných občanov, od ktorých možno očakávať, že prispejú k objasneniu závažných okolností, dôležitých pre rokovanie komisie.

(2) Zástupcovia orgánov a organizácií uvedených v predchádzajúcom odseku a zástupcovia orgánov sociálneho zabezpečenia musia byť pozvaní na zasadnutie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, ak o to tieto orgány (organizácie) požiadajú. Rovnako musí byť na zasadnutie komisie pozvaný na požiadanie ošetrojúci lekár posudzovaného.

§ 5

(1) Lekársku správu potrebnú na rokovanie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia pripraví ošetrojúci lekár posudzovaného; ak ide o chorobu z povolania, pripraví túto správu lekár oddelenia (kliniky) pracovného lekárstva príslušného ústavu národného zdravia. Lekárska správa ošetrojúceho lekára, prípadne odborného lekára, sa predkladá prostredníctvom posudkového oddelenia nemocnice s poliklinikou a po preskúmaní a overení jej správnosti a úplnosti na tomto oddelení.

(2) Potrebnú zdravotnú dokumentáciu na zasadnutie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia vydáva zdravotnícke zariadenie.

(3) Lekáři, ktorí sú členmi posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru, spolupracujú s lekáorskými poradnými komisiami (s lekáorskými komisiami). Lekáři, ktorí sú členmi posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru i krajského národného výboru, kontrolujú správnosť a úplnosť zdravotnej dokumentácie a na zasadnutí posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia podľa potreby vyšetrujú posudzovaného občana znovu; sú zodpovední za posúdenie zdravotného stavu posudzovaného občana a vyjadrujú sa najmä o tom, či jeho zdravotný stav je dlhodobe nepriaznivý a keď táto zmena nastala.

(4) Posudkové komisie sociálneho zabezpečenia zasadajú spravidla v zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy a vo veľkých organizáciách, ktoré majú zdravotnícke zariadenia s potrebným vybavením.

§ 6

Členovia posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia a občania pozvaní na zasadnutie komisie (§ 4) sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s rokovaním a rozhodovaním komisie.

§ 7

Konanie o kúpeľnej starostlivosti

(1) Okresný národný výbor rozhoduje o kúpeľnej starostlivosti svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia na základe návrhu na kúpeľnú starostlivosť (ďalej len „návrh“).

(2) Pred prerokovaním návrhu v posudkovej komisii sociálneho zabezpečenia posudkový lekár sociálneho zabezpečenia návrh preskúma a zabezpečí jeho úplnosť.

(3) Posudková komisia sociálneho zabezpečenia prerokuje návrh do 30 dní od jeho doručenia okresnému národnému výboru, prípadne od jeho doplnenia potrebnými údajmi.

(4) Ak posudková komisia sociálneho zabezpečenia zistí, že návrhu nemožno vyhovieť, vydá rozhodnutie podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.

(5) V ostatných prípadoch posudková komisia sociálneho zabezpečenia najneskôršie do 10 dní od prerokovania oznámi účastníkoví konania, že mu poskytne kúpeľnú starostlivosť za predpokladu, že okresný národný výbor dostane vhodný poukaz a že kúpeľnú starostlivosť odôvodňuje aj poradie zdravotnej a inej naliehavosti. Súčasne ho upozorní, že v prípade, ak mu nepridelí poukaz na kúpeľnú liečbu do jedného roka od doručenia návrhu okresnému národnému výboru, bude sa mu môcť neskoršie poskytnúť kúpeľná starostlivosť

len na základe nového návrhu. Poradie zdravotnej a inej naliehavosti určí posudková komisia sociálneho zabezpečenia, keď dostane vhodný poukaz.

DRUHÝ DIEL

DÁVKOVÉ KOMISIE

§ 8

Pred voľbou ďalších členov dávkovej komisie^{1a)} okresný národný výbor vyžaduje návrh na

- a) zástupcu Revolučného odborového hnutia od okresnej správy nemocenského poistenia,
- b) zástupcu výrobných družstiev od krajského výboru Slovenského zväzu výrobných družstiev,
- c) zástupcu jednotných roľníckych družstiev od okresného výboru Zväzu družstevných roľníkov,
- d) zástupcu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov od okresného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov,
- e) občanov, ktorí majú blízky vzťah k sociálnemu zabezpečeniu od príslušných socialistických organizácií.

§ 9

Pred voľbou ďalších členov dávkovej komisie^{1a)} krajský národný výbor vyžaduje návrh na

- a) zástupcu Revolučného odborového hnutia od krajskej správy nemocenského poistenia,
- b) zástupcu výrobných družstiev od krajského výboru Slovenského zväzu výrobných družstiev,
- c) zástupcu jednotných roľníckych družstiev od Slovenského výboru Zväzu družstevných roľníkov,
- d) zástupcu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov od Ústredného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov,
- e) občanov, ktorí majú blízky vzťah k sociálnemu zabezpečeniu od príslušných socialistických organizácií.

§ 10

(1) Na zasadnutí dávkovej komisie musí byť okrem predsedu alebo podpredsedu prítomný aj zástupca Revolučného odborového hnutia. Namiesto zástupcu Revolučného odborového hnutia musí byť na zasadnutí komisie prítomný

- a) zástupcu jednotných roľníckych družstiev, ak je účastníkom konania člen jednotného roľníckeho družstva alebo jednotlivu hospodáriaci roľník (spolupracujúci člen jeho rodiny),

^{1a)} § 5a ods. 2 zákona SNR.

b) zástupca výrobných družstiev, ak je účastníkom konania člen výrobného družstva.

(2) Na rokovaní dávkovej komisie je vždy prítomný tajomník komisie, ktorým je spravidla pracovník príslušného odboru národného výboru.

(3) Ak rozhodnutie dávkovej komisie závisí aj na riešení otázok, ktoré patria do pôsobnosti posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, rozhodnutie, prípadne posudok posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, je pre dávkovú komisiu záväzný.

§ 11

Ustanovenia § 4 a 6 platia i pre zasadnutie dávkovej komisie.

TRETÍ DIEL

KOMISIA STAROSTLIVOSTI O RODINU A DETI

§ 12

Pred voľbou ďalších členov komisie starostlivosti o rodinu a deti^{1b)} národný výbor vyžaduje návrhy, ak ide o spoločenské organizácie, od príslušných orgánov najmä Revolučného odborového hnutia, Socialistického zväzu mládeže, Slovenského zväzu žien a Československého Červeného kríža.

§ 13

(1) Ak to vyžaduje povaha veci, prízve predsedu alebo podpredsedu komisie rodičov dieťaťa alebo inej osoby zodpovednej za jeho výchovu, zástupcu školy, ktorú dieťa navštevuje, zástupcu organizácie, v ktorej je maloletý pracovne činný, zástupcu orgánu sociálneho zabezpečenia, prípadne zástupcov spoločenských organizácií.

(2) Zástupcovia organizácií uvedených v predchádzajúcom odseku a zástupcovia orgánov sociálneho zabezpečenia musia byť pozvaní na zasadnutie komisie, ak o to tieto organizácie alebo orgány požiadajú.

(3) Na rokovaní komisie starostlivosti o rodinu a deti je vždy prítomný tajomník komisie, ktorým je spravidla pracovník príslušného odboru národného výboru.

(4) Ustanovenia § 6 platia i pre zasadnutie komisie starostlivosti o rodinu a deti.¹⁾

2. V § 14 ods. 1 sa na začiatku vety vypúšťa slovo „okresné“ a za slovo „kulturných“ sa vkladá slovo „školských“.

3. V § 14 ods. 2 sa slová „sa zúčastňujú na výchove“ nahrádzajú slovami „organizujú výchovu“.

4. § 14 ods. 3 znie:

„(3) Miestne národné výbory v strediskových obciach a mestské národné výbory v rámci pora-

denských služieb rodinám s deťmi, najmä osamelým matkám (otcom) starajúcim sa o nezaopatrené deti a farchavým ženám, podávajú informácie v otázkach uplatnenia nárokov na dávky spoločenskej pomoci rodinám s deťmi, vo veciach starostlivosti a výchovy detí a o možnostiach poskytovania sociálnej starostlivosti v pôsobnosti národných výborov, osobitne služieb sociálnoprávnej ochrany a manželského a predmanželského poradenstva.“.

5. § 15 ods. 3 znie:

„(3) Okresné národné výbory vykonávajú sociálnoprávnú ochranu maloletých. Rodičom, iným občanom zodpovedným za výchovu detí a farchavým ženám poskytujú pomoc; v odôvodnených prípadoch im vyhotovujú potrebné podania, konajú v ich záujme na ostatných orgánoch, organizáciách a zariadeniach a podľa potreby im sprostredkujú ďalšiu pomoc.“.

6. V § 17 ods. 2 písm. b) sa vypúšťa text za bodkočiarkou.

7. § 17 ods. 3 a 4 znejú:

„(3) Súčasťou výkonu dohľadu je povinnosť v súčinnosti so školou a so spoločenskými organizáciami v bydlisku alebo na pracovisku sústavne výchovne pôsobiť na maloletého a na občanov, ktorí zodpovedajú za jeho výchovu a sledovať, ako sa maloletý správa, ako sa o maloletého starajú rodičia alebo iní občania zodpovední za jeho výchovu a podľa potreby podávať podnety na ďalšie opatrenia v záujme jeho riadnej výchovy.“.

(4) Ak treba osobitne chrániť maloletého pred škodlivými vplyvmi, uloží miestny národný výbor v strediskovej obci alebo mestský národný výbor a ak nie sú príslušné, okresný národný výbor maloletému primerané obmedzenie; môže maloletému najmä zakázať návštevu podnikov a zábav preň nevhodných alebo styk s občanmi, ktorí môžu mať nepriaznivý vplyv na jeho výchovu. O tomto opatrení upovedomí školu, prevádzkovateľa podnikov a zábav a občana, ktorý mal nepriaznivý vplyv na maloletého. Okresný národný výbor upovedomí o tomto opatrení aj miestny národný výbor.“.

8. § 17 sa dopĺňa odsekmi 5 a 6, ktoré znejú:

„(5) Miestny národný výbor v strediskovej obci, mestský národný výbor a okresný národný výbor v súčinnosti s miestnym národným výborom sleduje, či maloletý dodržiava uložené obmedzenia.“.

(6) Miestny národný výbor upovedomí o opatreniach podľa odsekov 2 a 4 okresný národný výbor a súd.“.

9. § 18 znie:

„§ 18

(1) Ak opatrenia uvedené v § 17 ods. 2 neurobí miestny národný výbor, vykoná ich okresný

^{1b)} § 5a ods. 4 zákona SNR.

národný výbor; pritom platia primerane ustanovenia § 17 ods. 3 a 5.

[2] Ak ide o prípady, ktorými sa zaoberal súd, môže národný výbor napomenúť, určiť dohľad nad maloletým alebo uložiť obmedzenie maloletému, len ak súd o uložení týchto výchovných opatrení nerozhodol.“

10. § 19 včítane nadpisu znie:

„§ 19

Pomoc deťom v naliehavých prípadoch

[1] Miestne národné výbory poskytujú deťom v naliehavých prípadoch okamžitú pomoc, najmä ak sa dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti rodičov alebo iných občanov zodpovedných za jeho výchovu, a to v dôsledku úmrtia alebo vážneho ochorenia týchto osôb alebo ak hrozí dieťaťu vážna ujma na živote alebo zdraví v dôsledku zanedbania starostlivosti o dieťa a nemožno čakať, kým v jeho prospech urobí opatrenia okresný národný výbor alebo súd.

[2] Opatrenia podľa odseku 1 oznámi miestny národný výbor okamžite okresnému národnému výboru, ktorý vykoná v záujme dieťaťa ďalšie potrebné opatrenia.“

11. § 23 včítane nadpisu znie:

„§ 23

Vecná pomoc

Vecnú pomoc poskytuje miestny národný výbor v strediskovej obci, mestský národný výbor a okresný národný výbor sociálne odkázaným rodičom s nezaopatrenými deťmi, najmä osamelým matkám (otcom), farchavým ženám a nezaopatreným deťom, ak nie sú ich potreby zabezpečené ináč. V rámci nej poskytujú sa predmety na uspokojovanie životných potrieb, najmä výživy, ošatenia a vybavenia domácnosti.“

12. § 24 včítane nadpisu znie:

„§ 24

Peňažné príspevky

[1] Jednorazový peňažný príspevok poskytuje miestny národný výbor v strediskovej obci, mestský národný výbor a okresný národný výbor na úhradu nákladov, ktoré vznikli v dôsledku mimoriadnych životných situácií občanom uvedeným v § 23, ak sú naň sociálne odkázaní.

[2] Na zabezpečenie výživy alebo na úhradu nákladov na životné potreby, ktoré sa pravidelne opakujú, prípadne na úhradu nákladov spojených s diétnym stravovaním, možno poskytnúť občanom uvedeným v § 23 opakujúci sa peňažný príspevok.“

13. § 25 znie:

„§ 25

Dávky sociálnej starostlivosti uvedené v § 23 a 24 možno poskytnúť aj iným občanom, ktorí majú dieťa v priamej starostlivosti.“

14. § 26 znie:

„§ 26

Dávky sociálnej starostlivosti uvedené v § 23 a 24 možno poskytnúť deťom, len ak nemožno uspokojiť ich potreby poskytnutím príspevku na výživu,¹⁶⁾ s výnimkou prípadov, keď uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa neznesie odklad. Poskytovanie ostatných jednotlivých dávok sociálnej starostlivosti sa navzájom nevylučuje.“

15. V § 28 ods. 2 písm. b) sa na konci pripájajú slová „starostlivosť o invalidné dieťa,“..

16. § 29 včítane nadpisu znie:

„§ 29

Aktívny starostlivosť o rodinu a deti

Miestny národný výbor zriaďuje na plnenie úloh v starostlivosti o rodinu a deti aktívny starostlivosť o rodinu a deti z radov svojich poslancov a z dobrovoľných spolupracovníkov, predovšetkým funkcionárov a členov spoločenských organizácií.“

17. Za § 29 sa vkladá § 29a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 29a

Dôverníci starostlivosti o deti

[1] Okresné národné výbory zriaďujú na plnenie úloh v sociálnej starostlivosti o rodinu a deti zbor dôverníkov starostlivosti o deti. Za členov tohto zboru vymenúvajú občany, ktorých vzťah k socialistickej spoločnosti, osobné vlastnosti, spôsob života, pomer k deťom a schopnosť výchovne pôsobiť poskytujú záruku, že budú svedomite a podnetne plniť zverené úlohy. Pri vymenúvaní prihliadajú na návrhy miestnych národných výborov, prípadne občianskych výborov a spoločenských organizácií.

[2] Dôverníci starostlivosti o deti zisťujú, ako rodiny plnia svoje spoločenské funkcie pri výchove detí, pomáhajú pri odstraňovaní nedostatkov a pôsobia pri výkone určeného dohľadu. Plnia ďalšie úlohy, ktorými ich poverí národný výbor pri starostlivosti o rodinu a deti.

[3] Obvod, v ktorom má dôverník starostlivosti o deti vykonávať svoju činnosť, určí okresný národný výbor tak, aby sa využili dôverníkove poznatky o miestnych pomeroch na úspešné plnenie

¹⁶⁾ § 103 Zákona o rodine.

úloh. Okresný národný výbor vydá dôverníkovi starostlivosti o deti preukaz o vymenovaní.“

18. V § 32 sa v prvej vete vypúšťa slovo „okresné“.

19. V § 33 sa v prvej vete slová „alebo cukrovku“ nahrádzajú slovami „cukrovku alebo postihnutým iným ochorením vyžadujúcim nákladné diétne stravovanie“.

20. V § 37 ods. 1 sa na konci pripájajú slová „a na kúpu prídavného zariadenia k telefónnej ústredni“.

21. Za § 37 sa vkladá § 37a, ktorý znie:

„§ 37a

Občanom ťažko postihnutým na zdraví a starým občanom, ktorí sú sociálne odkázaní, poskytuje sa peňažný príspevok na nákup vykurovacej nafty do výšky 1000 Kčs ročne, ak majú zavedené vykurovanie bytu vykurovacou naftou a ak vzhľadom na ich vyšší vek alebo zdravotný stav nemožno požadovať, aby prešli na iný spôsob vykurovania bytu. Občanom, ktorých vek alebo zdravotný stav umožňuje, aby si obstarali iný spôsob vykurovania bytu, poskytnú sa jednorazový peňažný príspevok do výšky 2000 Kčs na zakúpenie kachlel.“

22. § 39 včítane nadpisu znie:

„§ 39

Mimoriadne výhody pre občanov ťažko postihnutých na zdraví

(1) Občanom ťažko postihnutým na zdraví, ktorým ich chyba alebo choroba podstatnou mierou obmedzuje ich pohybovú schopnosť, poskytujú sa podľa druhu a stupňa postihnutia mimoriadne výhody I. až III. stupňa. Posudková komisia sociálneho zabezpečenia určí stupeň telesného postihnutia občana podľa zdravotných postihnutí odôvodňujúcich poskytnutie mimoriadnych výhod, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3 tejto vyhlášky; pritom prihliada na chyby, choroby a okolnosti, ktoré vo vzájomnej súvislosti obmedzujú pohybovú schopnosť občana. Sociálna odkázanosť sa neskúma.

(2) Občanom ťažko postihnutým na zdraví poskytujú sa mimoriadne výhody I. stupňa (preukaz ŤP), ktorými sú:

- a) nárok na vyhradené miesto na sedenie vo verejných dopravných prostriedkoch pravidelnej hromadnej dopravy osôb okrem vlakov (vozňov), v ktorých je miesto na sedenie viazané na zakúpenie miestenky,
- b) nárok na prednosť pri osobnom prerokúvaní ich vecí, ak toto prerokovanie vyžaduje dlhšie čakanie, najmä stálie; za osobné prerokovanie vecí sa nepovažuje nákup v obchodoch, ani obstarávanie platených služieb.

(3) Občanom zvlášť ťažko postihnutým na zdraví poskytujú sa mimoriadne výhody II. stupňa (preukaz ZŤP), ktorými sú:

- a) výhody uvedené v predchádzajúcom odseku,
- b) nárok na bezplatnú dopravu pravidelnými spojmi miestnej hromadnej verejnej dopravy osôb (elektrickými, trolejbusmi, autobusmi a metrom),
- c) polovičná zľava cestovného v druhej vozňovej triede osobného vlaku a rýchliku vnútroštátnej prepravy a v pravidelných vnútroštátnych spojoch autobusovej diaľkovej dopravy.

(4) Občanom zvlášť ťažko postihnutým na zdraví, ktorí potrebujú pri chôdzi a pri používaní hromadných dopravných prostriedkov pomoc sprievodcu, poskytujú sa mimoriadne výhody III. stupňa (preukaz ZŤP-S), ktorými sú:

- a) výhody uvedené v predchádzajúcich odsekoch,
- b) nárok na bezplatnú dopravu sprievodcu verejnými hromadnými prostriedkami v miestnej a diaľkovej doprave,
- c) u nevidomých nárok na bezplatnú prepravu vodiaceho psa, pokiaľ nemajú sprievodcu.

(5) Občanom zvlášť ťažko postihnutým na zdraví uvedeným v odsekoch 3 a 4 možno poskytnúť polovičnú zľavu vstupného na divadelné a filmové predstavenia, koncerty a iné kultúrne a športové podujatia. Pri poskytnutí zľavy občanom uvedeným v odseku 4 poskytnú sa zľava vstupného aj ich sprievodcovi.

(6) Mimoriadne výhody sa neposkytujú, ak by ich používanie bolo v rozpore so zdravotnými záujmami postihnutého občana v zmysle zásad liečebno-preventívnej starostlivosti alebo v rozpore s ochranou zdravia iných občanov pred prenosnými chorobami.

(7) Okresný národný výbor vydáva preukaz oprávňujúci na poskytovanie výhod podľa predchádzajúcich odsekov s vyznačením, o aký druh mimoriadnych výhod ide. Preukaz občana ťažko postihnutého na zdraví, ktorému sa priznali výhody III. stupňa, platí i pre jeho sprievodcu, pokiaľ sprevádza tohto občana.

(8) Posudková komisia sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru odníme, prípadne zmení stupeň priznaných mimoriadnych výhod, ak priznaný stupeň nezodpovedá stavu choroby alebo chyby alebo ak mimoriadne výhody boli opätovne zneužité.“

23. V § 42 ods. 2 sa za slová „hrubý mesačný príjem“ vkladajú slová „po odpočítaní príslušnej dane z tohto príjmu“.

24. V § 47 ods. 1 prvá veta znie:

„Občanom, ktorí sa v dôsledku mimoriadnych udalostí (napríklad živelných pohrôm) ocitli v osobitne ťažkých pomeroch, ktoré nemôžu prekonať vlastným príčinám, ani za pomoci svojej rodiny,

poskytuje miestny národný výbor vecnú pomoc, prípadne jednorazový peňažný príspevok na úhradu mimoriadnych nevyhnutných nákladov.“

25. § 48 ods. 1 znie:

„(1) Miestne národné výbory strediskových obcí, mestské národné výbory a okresné národné výbory uskutočňujú v spolupráci s ostatnými štátnymi orgánmi, hospodárskymi a spoločenskými organizáciami starostlivosť o občanov, ktorí žijú v mimoriadne ťažkých pomeroch a preto potrebujú pomoc spoločnosti na prekonanie dôsledkov a návykov prameniacich z odlišného spôsobu života v minulosti. Sledujú pracovné zaradenie a stabilitu pracovných pomerov týchto občanov, úroveň starostlivosti o deti a o ich predškolskú a školskú výchovu, materiálnu a kultúrnu úroveň bývania, úroveň poskytovania zdravotníckych služieb týmto občanom, ich kultúrny rozvoj a robia opatrenia na zvýšenie úrovne ich života a na ich postupnú spoločenskú integráciu.“

26. V § 48 sa zrušuje odsek 2 a odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

27. V § 48 sa vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Okresné národné výbory organizujú a koordinujú v spolupráci s ostatnými štátnymi orgánmi, hospodárskymi a spoločenskými organizáciami starostlivosť o občanov uvedených v odseku 1.“

28. § 49 včítane nadpisu znie:

„§ 49

Výchovná starostlivosť a poradenská služba

(1) Miestne národné výbory v strediskových obciach, mestské národné výbory a okresné národné výbory poskytujú občanom uvedeným v § 48 ods. 1 výchovnú starostlivosť a poradenskú službu na upevnenie aktívneho vzťahu k práci, rodine a spoločnosti, pri riešení sociálnych problémov a pri prekonávaní zaostalých foriem spôsobu života.

(2) Miestne národné výbory sa zúčastňujú na výchovnej starostlivosti o týchto občanov, sledujú život ich rodín a pomáhajú im riešiť sociálne problémy.

(3) Okresné národné výbory organizujú občanom uvedeným v § 48 ods. 1 odbornú a špecializovanú výchovnú starostlivosť a poradenskú službu pri riešení ich zložitých sociálnych problémov.“

29. § 50 včítane nadpisu znie:

„§ 50

Výchovná starostlivosť o deti a mládež

(1) Okresné národné výbory usporadúvajú letné rekreačno-výchovné tábory pre výchovne

zanedbané a prospechovo zaostávajúce deti občanov uvedených v § 48 ods. 1 v čase hlavných školských prázdnin s cieľom, aby deti získali základné sociálne, zdravotné a kultúrne návyky a doplnili si svoje vedomosti.

(2) Miestne národné výbory strediskových obcí, mestské národné výbory a okresné národné výbory usporadúvajú v rámci mimoškolskej a zdravotnej výchovy pre výchovne zanedbaných mladých občanov uvedených v § 48 ods. 1 sociálno-zdravotné a iné kurzy s cieľom upevniť ich sociálne, zdravotné a kultúrne návyky, pripraviť ich na život v rodine a spoločnosti a zaradiť ich do pracovného procesu.

(3) Miestne národné výbory zúčastňujú sa na usporadúvaní letných rekreačno-výchovných táborov a kurzov najmä tým, že pomáhajú pri výbere účastníkov a spolupôsobia pri zabezpečovaní ich účasti.“

30. § 51 včítane nadpisu znie:

„§ 51

Vecné pomoc a peňažné príspevky

(1) Miestne národné výbory strediskových obcí, mestské národné výbory a okresné národné výbory poskytujú sociálne odkázaným občanom uvedeným v § 48 ods. 1 pomoc zameranú na zvýšenie úrovne bývania a vedenia domácností umiestnením detí do jasli, do spoločných zariadení jasle a materská škola, do materských škôl, školských družín a klubov, zaradením do školského stravovania, na vybavenie detí a mládeže do letných rekreačno-výchovných táborov, na vybavenie občanov do sociálno-zdravotných a iných kurzov, na rozvoj záujmovej činnosti a v naliehavých prípadoch aj na uspokojenie základných životných potrieb.

(2) Miestne národné výbory strediskových obcí, mestské národné výbory a okresné národné výbory poskytujú občanom uvedeným v § 48 ods. 1 v naliehavých a odôvodnených prípadoch peňažné príspevky na riešenie ich bytových záležitostí tým, že vykupujú nevyhovujúce obytné priestory a poskytujú im pomoc pri zabezpečovaní lepšieho bývania s cieľom premiestniť ich zo zaostalého prostredia, v ktorom žijú, a urýchliť ich spoločenskú integráciu.“

31. § 62 ods. 1 znie:

„(1) Ústavy sociálnej starostlivosti (ďalej len „ústavy“) zriaďujú národné výbory zásadne vo svojich územných obvodoch.“

32. § 63 včítane nadpisu znie:

„§ 63

Prijímanie do ústavov a premiestnenie do iného ústavu

(1) Do ústavov možno prijať len občanov, pre ktorých sú tieto ústavy určené. Zdravotné po-

stihnutia odôvodňujúce a vylučujúce prijatie do ústavu sú uvedené v prílohe č. 4 tejto vyhlášky. Národné výbory v konaní o prijatie do ústavu vychádzajú z posúdenia zdravotného stavu a sociálnych pomerov žiadateľa. Na tieto účely vyžadujú dokumentáciu o zdravotnom stave žiadateľa od príslušných orgánov štátnej zdravotníckej správy.

[2] Občana, ktorý je plnoletý a nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, možno prijať do ústavu len s jeho písomným súhlasom. Občana maloletého a občana pozbaveného spôsobilosti na právne úkony možno prijať do ústavu len s písomným súhlasom jeho zákonného zástupcu.

[3] Ak má byť občan premiestnený do iného ústavu, treba s ním toto premiestnenie vopred prerokovať. Ak ide o občana maloletého a o občana pozbaveného spôsobilosti na právne úkony, treba premiestnenie vopred prerokovať s jeho zákonným zástupcom a vysvetlíť mu dôvod tohto opatrenia. Rovnako sa postupuje pri trvalom premiestnení občana do iného oddelenia v rámci ústavu.

[4] O premiestnení občana do iného ústavu vydáva rozhodnutie národný výbor, ktorý riadi a spravuje ústav, do ktorého má byť občan premiestnený.“

33. Za § 63 sa vkladá § 63a, ktorý včítane nadpisu znie:

§ 63a

Konanie o prijatie do ústavu

[1] Občana možno prijať do ústavu na základe žiadosti. Žiadosť podáva občan, ktorý potrebuje ústavnú sociálnu starostlivosť. Ak ide o maloletého alebo o občana pozbaveného spôsobilosti na právne úkony, podáva žiadosť o prijatie do ústavu jeho zákonný zástupca. Konanie o prijatie do ústavu sa môže začať aj z podnetu národného výboru, spoločenskej organizácie alebo zdravotníckeho zariadenia. Ak súd nariadil ústavnú alebo ochrannú výchovu dieťaťa alebo ak okresný národný výbor predbežne rozhodol o jeho okamžitom umiestnení do ústavu, uskutoční sa prijatie dieťaťa do ústavu na základe požiadavky orgánu starostlivosti o deti príslušného okresného národného výboru.

[2] Ak žiadateľ spĺňa podmienky pre prijatie do ústavu a vo vhodnom ústave je voľné miesto, rozhodne národný výbor, ktorý ústav riadi a spravuje, že ho prijíma do ústavu.

[3] Ak žiadateľ spĺňa podmienky pre prijatie do ústavu, ale vo vhodnom ústave nie je voľné miesto, rozhodne národný výbor, ktorý ústav riadi a spravuje, že ho zaraďuje do poradovníka čakateľov.

[4] Ak žiadateľ nespĺňa podmienky na prijatie do ústavu, zamietne národný výbor jeho žiadosť rozhodnutím.

[5] Národný výbor zostavuje poradovník čakateľov na umiestnenie do ústavu pre každý druh

ústavu osobitne. Poradovník zostavuje podľa naliehavosti umiestnenia. Pri posudzovaní naliehavosti poradia na umiestnenie majú prednosť

- a) pri prijímaní do ústavov pre mládež maloletí, u ktorých súd nariadil ústavnú alebo ochrannú výchovu alebo u ktorých vydal predbežné rozhodnutie o okamžitom umiestnení v ústave okresný národný výbor,
- b) pri prijímaní do ústavov pre dospelých občanov účastníci boja proti fašizmu a ich rodinní príslušníci a príjemcovia opatrovateľskej služby, ktorí vzhľadom na zdravotný stav alebo vek potrebujú komplexnú starostlivosť.

[6] Poradovníky čakateľov národný výbor pravidelne, najmenej však raz ročne preskúma a zisťuje, či zaradenie čakateľov v poradovníku zodpovedá ich zdravotnému stavu a ďalším skutočnostiam uvedeným v rozhodnutí o prijatí. Ak sa vo vhodnom ústave uvoľní miesto, umiestní národný výbor čakateľa podľa poradia v poradovníku. Pred umiestnením súčasne preskúma, či sa nezmenili okolnosti rozhodujúce pre prijatie do ústavu.“

34. V § 64 ods. 1 sa na konci pripája veta: „V týchto ústavoch sa vykonáva aj ústavná výchova telesne postihnutej mládeže.“

35. V § 64 sa vypúšťa odsek 2 a doterajšie odseky 3 až 5 sa označujú ako odseky 2 až 4.

36. § 64 ods. 3 písm. c) znie:

„c) prípravu na povolanie, ktorá sa uskutočňuje v rámci ústavu alebo mimo ústavu.“

37. V § 64 ods. 4 sa nahrádza označenie odsekov 3 a 4 odsekmi 2 a 3.

38. Za § 64 sa vkladá § 64a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 64a

Ústavy pre telesne postihnutú mládež s pridruženým mentálnym postihnutím

[1] Ústavy pre telesne postihnutú mládež s pridruženým mentálnym postihnutím sú určené pre deti a mládež vo veku od 3 do 18 rokov a ak sa pripravujú na povolanie, do 28 rokov, u ktorých je okrem telesnej chyby preukázaná aj porucha mentálneho vývoja ľahšieho stupňa, nevylučujúca vzdelávanie v osobitnej škole. V týchto ústavoch sa vykonáva aj ústavná alebo ochranná výchova telesne postihnutej mládeže s pridruženým mentálnym postihnutím.

[2] V týchto ústavoch sa poskytuje ubytovanie, zaopatrenie včítane ošatenia, zdravotná starostlivosť s primeranou rehabilitáciou, výchovná starostlivosť, školské vzdelanie a príprava na povolanie. Príprava na povolanie sa uskutočňuje v rámci ústavu alebo mimo ústavu.

[3] V ústavoch pre telesne postihnutú mládež s pridruženým mentálnym postihnutím možno poskytnúť v potrebnom rozsahu starostlivosť uve-

denů v predchádzajúcom odseku aj detom a mladistvým, ktorí bývajú mimo ústavu.“

39. V § 65 ods. 1 sa na konci pripája veta: „V týchto ústavoch sa vykonáva aj ústavná alebo ochranná výchova mentálne postihnutej mládeže.“

40. § 66 znie:

„§ 66

(1) V ústavoch pre denný a týždňový pobyt uvedených v § 64 až 65 sa poskytuje v potrebnom rozsahu stravovanie, primeraná zdravotná starostlivosť s rehabilitáciou, kultúrna starostlivosť a výchova zameraná aj na pracovnú činnosť. V ústavoch pre týždňový pobyt sa poskytuje aj ubytovanie s výnimkou dní pracovného pokoja.

(2) Sprevádzajte deti a mládeže do ústavu pre denný a týždňový pobyt a z neho zabezpečujú rodinní príslušníci alebo zákonný zástupca.“

41. Za § 67 sa vkladá § 67a, ktorý znie:

„§ 67a

Ústavy pre telesne postihnutých dospelých občanov s pridruženým mentálnym postihnutím

Ústavy pre telesne postihnutých dospelých občanov s pridruženým mentálnym postihnutím sú určené pre občanov vo veku od 18 rokov, ktorí sú okrem ľahkej telesnej chyby postihnutí aj poruchou mentálneho vývoja ľahšieho stupňa.“

42. V § 69 sa doterajšie ustanovenie označuje ako odsek 1 a pripája sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ústavy pre denný a týždňový pobyt mentálne postihnutých dospelých občanov sú určené pre občanov vo veku od 26 rokov s poruchou mentálneho vývoja stredného stupňa, ktorí nie sú postihnutí ťažkou telesnou chybou spôsobujúcou obmedzenú pohyblivosť.“

43. § 70 znie:

„§ 70

Zaopatrenie v ústavoch pre dospelých občanov

(1) V ústavoch pre dospelých občanov uvedených v § 67 až 69 sa poskytuje ubytovanie, zaopatrenie, primeraná zdravotná starostlivosť s rehabilitáciou, kultúrna starostlivosť a príležitosť na prácu vo vhodných podmienkach.

(2) V týchto ústavoch možno poskytovať starostlivosť aj formou denného a týždňového pobytu. Pri dennom pobyte sa poskytuje v potrebnom rozsahu stravovanie, zdravotná starostlivosť a výchova zameraná na pracovnú činnosť. Pri týždňovom pobyte sa poskytuje aj ubytovanie s výnimkou dní pracovného pokoja.“

44. § 71 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) V domovoch dôchodcov možno vo výnimočných prípadoch a na prechodný čas poskytovať starostlivosť aj formou denného pobytu.“

45. V § 80 sa vypúšťa odsek 1. Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 1 a pripája sa k nemu nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Okresné národné výbory môžu zriaďovať v strediskových obciach a mestách detašované pracoviská manželských a predmanželských poradní.“

46. § 83 znie:

„§ 83

Národný výbor vydá pre domov, ktorý spravuje, prevádzkový poriadok podľa vzorového prevádzkového poriadku.⁶⁴⁾“

47. § 84 ods. 1 znie:

„(1) Národný výbor v rozhodnutí o prijatí do domova určí tiež výšku poplatku za pobyt pri určovaní výšky poplatku prihliadne na sociálne-ekonomické pomery matky.“

48. § 85 znie:

„§ 85

Národný výbor vydá pre osobitné zariadenie na výkon pestúnskej starostlivosti,⁷⁾ ktoré spravuje, prevádzkový poriadok podľa vzorového prevádzkového poriadku.⁶⁴⁾“

49. V § 86 ods. 1 druhá veta znie: „Okresný národný výbor príslušný podľa bydliska dieťaťa vopred prerokuje zamýšľané umiestnenie dieťaťa v zariadení s okresným národným výborom príslušným podľa sídla zariadenia a s pestúnom.“

50. V § 86 ods. 2 sa v druhej vete vypúšťa slovo „okresným“.

51. Nadpis nad § 87 znie:

„Výcvikové strediská a zariadenia pre občanstvo so zmenenou pracovnou schopnosťou“

52. § 87 znie:

„§ 87

Do výcvikových stredísk a zariadení pre občanstvo so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktoré zriaďujú krajské národné výbory, možno prijímať aj občanov z krajov Českej socialistickej republiky.“

53. § 88 znie:

„§ 88

Vo výcvikových strediskách a zariadeniach pre občanstvo so zmenenou pracovnou schopnosťou zabezpečujú národné výbory prípravu na pracov-

⁶⁴⁾ Vzorový prevádzkový poriadok vydá Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky.

né uplatnenie týchto občanov, ak ju nemožno zabezpečiť vo výchovných zariadeniach organizácií alebo v organizáciách priamo.“.

54. Nadpis nad § 90 sa preraďuje pod číselné označenie tohto paragrafu. § 90 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Národný výbor vydá pre ubytovňu, ktorú spravuje, domáci poriadok.“.

55. § 91 včítane nadpisu znie:

„§ 91

Zariadenia pre občanov, ktorí potrebujú osobitnú pomoc

(1) Zariadeniami pre občanov, ktorí potrebujú osobitnú pomoc, sú sociálno-výchovné zariadenia pre občanov, predovšetkým pre ich deti, ktorí žijú v mimoriadne ťažkých pomeroch a preto potrebujú pomoc spoločnosti na prekonanie dôsledkov a návykov prameniacich z rozdielného spôsobu života v minulosti.

(2) V zariadeniach uvedených v odseku 1 národný výbor pôsobí na získanie a upevnenie základných sociálnych, zdravotných, kultúrnych a spoločenských návykov a na vytváranie predpokladov pre spoločenskú integráciu týchto občanov. U detí a mládeže pôsobí na prehĺbenie ich sociálnej výchovy, rozvoj záujmovej činnosti, prípravu na budúce povolanie a na spôsob života v rodine a spoločnosti.

(3) V týchto zariadeniach môžu národné výbory organizovať sociálno-zdravotné a iné kurzy, prípadne letné rekreačno-výchovné tábory a ďalšie skupinové formy sociálno-výchovného pôsobenia na týchto občanov.

(4) Pobyt v týchto zariadeniach a poskytované sociálno-výchovné pôsobenie sú bezplatné.

(5) Národný výbor, ktorý zariadenie spravuje, vydá prevádzkový poriadok zariadenia.“.

56. V § 92 ods. 2 sa vypúšťa prvá veta.

57. § 93 ods. 2 znie:

„(2) Národný výbor, ktorý samostatne jedá, ne s vlastnou kuchyňou na stravovanie dôchodcov spravuje, vydá pre ne prevádzkový poriadok.“.

58. Nadpis siedmeho dielu znie:

„OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA“.

59. § 94 včítane nadpisu znie:

„§ 94

Organizácia opatrovateľskej služby

(1) Národné výbory, ktoré rozhodujú o poskytovaní opatrovateľskej služby,^{8a)} vytvárajú aktív dobrovoľných pracovníkov opatrovateľskej

služby, ktorí spoju s opatrovateľkami z povolania poskytujú opatrovateľskú službu.

(2) Pri organizácii opatrovateľskej služby národné výbory dbajú, aby sa poskytovala čo najhospodárnejšie a čo najširšiemu okruhu občanov, ktorí ju potrebujú. Za tým účelom zriaďujú zariadenia opatrovateľskej služby a zabezpečujú pobyt odkázaných občanov v domoch s opatrovateľskou službou.“.

60. Za § 94 sa vkladá § 94a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 94a

Zariadenia opatrovateľskej služby

(1) Zariadenia opatrovateľskej služby, t. j. stanice opatrovateľskej služby pre deti, stanice opatrovateľskej služby pre starých občanov, zariadenia pre denný pobyt starých občanov, strediská osobnej hygieny a pracovne opatrovateľskej služby zriaďujú národné výbory podľa miestnych podmienok. Národný výbor vydá pre zariadenie, ktoré zriadil a spravuje, prevádzkový poriadok.

(2) Stanice opatrovateľskej služby pre deti sú určené na sústredený výkon opatrovateľskej služby pre deti, ktorým nemožno na prechodný čas zabezpečiť starostlivosť pre vážne prekážky na strane rodičov alebo iných osôb zodpovedných za ich výchovu.^{8b)}

(3) Stanice opatrovateľskej služby pre starých občanov sú určené pre odkázaných starých a zdravotne ťažko postihnutých občanov, ktorým nemožno poskytovať opatrovateľskú službu v ich domácnostiach.

(4) V staniciach opatrovateľskej služby uvedených v odsekoch 2 a 3 sa poskytujú na prechodný čas ubytovanie, stravovanie a ostatné potrebné úkony opatrovateľskej služby; umožňuje sa aj primeraná záujmová činnosť.

(5) Zariadenia pre denný pobyt starých občanov v rámci opatrovateľskej služby sú určené pre starých a zdravotne ťažko postihnutých občanov, ktorí potrebujú pomoc opatrovateľskej služby. Do týchto zariadení sa prijímajú občania s čiastočne obmedzenými fyzickými, prípadne i psychickými schopnosťami, ktorí však nenarúšajú kolektívne spoluzitie. Po prijatí občana do tohto zariadenia sa poskytuje opatrovateľská služba v jeho domácnosti len výnimočne, osamelým osobám. V týchto zariadeniach sa poskytuje v pracovných dňoch stravovanie a dohľad. Umožňuje sa aj primeraná záujmová činnosť a zabezpečujú sa jednoduché zdravotnícke úkony (podávanie liekov a pod.).

(6) Úhrada za poskytnuté úkony opatrovateľskej služby v zariadeniach uvedených v predchádzajúcich odsekoch určuje sa podľa prílohy č. 1 tejto vyhlášky.“.

^{8a)} § 14b, 15, 25, 25a a 26 zákona SNR.

^{8b)} § 28 ods. 2 zákona SNR.

61. § 95 včítane nadpisu znie:

„§ 95

Dobrovoľní pracovníci opatrovateľskej služby

(1) Za dobrovoľných pracovníkov opatrovateľskej služby vyhľadávajú národné výbory najmä nepracujúcich dôchodcov, ženy z domácnosti, ako aj občanov pracovne činných, ktorí môžu vykonávať opatrovateľskú službu v čase svojho voľna. Dobrovoľní pracovníci opatrovateľskej služby nie sú s národným výborom v pracovnom pomere, vzťahujú sa však na nich ustanovenia Zákonníka práce o náhrade škody pri pracovných úrazoch⁹⁾ a príslušné predpisy o nemocenskom poistení.¹⁰⁾

(2) Dobrovoľným pracovníkom opatrovateľskej služby poskytuje národný výbor odmenu; jej výšku určí podľa rozsahu a námáhavosti úkonu v rámci ustanoveného rozpätia súm za jednotlivé úkony opatrovateľskej služby uvedené v prílohe č. 1 tejto vyhlášky. Takto vypočítaná mesačná odmena zvyšuje sa o 10 až 25 % s prihliadnutím na kvalitu a náročnosť poskytovaných úkonov, nesmie však v jednom kalendárnom mesiaci prekročiť sumu 1900 Kčs. Do tejto sumy sa nezahŕňa odmena za nočnú službu, príplatok za úkony vykonávané v dňoch pracovného pokoja a príplatok za opatrovateľskú službu pre bacilonosiča.“

62. § 96 ods. 2 a 3 znejú:

„(2) Do okresných ústavov sociálnych služieb sa začleňujú najmä

- a) domovy dôchodcov,
- b) domovy — penzióny pre dôchodcov,
- c) ústavy sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutú mládež a pre mentálne postihnutých dospelých občanov,
- d) ostatné zariadenia sociálnej starostlivosti, ktoré poskytujú sociálne služby ďalším skupinám občanov,
- e) opatrovateľská služba poskytovaná rodinám s deťmi a starým a zdravotne ťažko postihnutým občanom.

(3) Do krajských ústavov sociálnych služieb sa začleňujú najmä

- a) ústavy sociálnej starostlivosti pre telesne postihnutú mládež a pre telesne a zmyslovo postihnutých dospelých občanov,
- b) zariadenia sociálnej starostlivosti pre ostatné skupiny občanov.“

63. § 98 ods. 2 znie:

„(2) Schopnosť a možnosť rodinných príslušníkov plniť vyživovacie povinnosti voči občanovi, ktorému sa má služba alebo dávka poskytnúť, sa nepreskúmava, ak hodnota služieb a dávok poskytnutých v jednom kalendárnom roku neprevyšuje

sumu 1000 Kčs. Do tejto sumy sa nezapočítava jednorazový peňažný príspevok na úhradu ceny vykurovacej nafty a peňažný príspevok na zakúpenie kachlel.“

64. V § 14 ods. 2, § 15 až 17, 20, 31, 48, 53 a 61 sa vypúšťa zátvorka a slovo „mestské“ v nej uvedené.

Čl. II

1. Príloha č. 1 včítane nadpisu znie:

„Príloha č. 1 vyhlášky č. 134/1975 Zb.

Úhrada za úkony opatrovateľskej služby

- a) v rodinách s deťmi
- b) pre starých a zdravotne postihnutých občanov

Úkony	Maximálna výška	
	denne a)	Kčs b)
1. Úkony osobnej hygieny	5	5
2. Jednoduché ošetrovateľské úkony	5	5
3. Práce spojené s udržiavaním domácnosti	7	7
4. Donáška uhlia, vynášenie popola v hmotnosti do 15 kg za jeden úkon	3	3
5. Donáška alebo dovoz obeda alebo iného teplého jedla	3	3
6. Príprava a uvarenie obeda alebo večere	8	—
7. Nákupy a nevyhnutné pochôdzky (sprevádzanie na vyšetrenie, sprevádzanie detí do materskej školy a pod.)	3	3
8. Pranie drobnej osobnej bielizne, žehlenie bielizne a drobné opravy	5	5
9. Výchovná práca s deťmi	7	—
10. Ošetrovanie nôh (pedikúra)	—	5
11. Celkové kúpanie včítane umytia vlasov v stredisku osobnej hygieny	—	8
12. Námáhavosť výkonu opatrovateľskej služby (byť v III. poschodí a vyššie bez výťahu, ťažko prístupný terén, nevybavený byt — WC a voda mimo bytu, ťažko zvládnuteľný opatrovaný občan a iné okolnosti zvyšujúce námáhavosť opatrovateľskej služby)	3	3

¹⁰⁾ Vyhláška ÚRO č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch.

Úkony	Maximální výška denne Kčs	
	a)	b)
13. Příplatky za službu vykonávanú v sobotu, v nedeľu a počas sviatkov	úhrada sa zvyšuje až o 50 %	
14. Výkon opatrovateľskej služby u bacilonosičov	úhrada sa zvyšuje o 12 %	
15. Nočná služba (krátkodobé v čase od 22.00 hod. do 6.00 hod.)		
— pohotovosť s možnosťou spánku	10	10
— služba spojená s vykonávaním opatrovateľských úkonov	20	20
16. Mimoriadne úkony		
— pranie veľkej bielizne, veľmi znečistenej bielizne v stredisku osobnej hygieny, v pracovni opatrovateľskej služby alebo v domácnosti opatrovaného občana, včítane jej vyžehlenia (za 1 kg suchej bielizne)	5	5
— veľké upratovanie (znečistený byt, upratovanie po maliaroch alebo iných remeselníkoch a pod.)	7—10 za hod.	

2. K vyhláske sa pripájajú prílohy č. 3 a 4, ktoré včítane nadpisov znejú:

„Príloha č. 3 vyhlásky č. 134/1975 Zb.

Zdravotné postihnutia odôvodňujúce poskytnutie mimoriadnych výhod podľa § 39 vyhlásky

(1) Mimoriadne výhody I. stupňa (preukaz TP) sa priznávajú občanom najmä pri týchto zdravotných postihnutiach:

- anatomická strata jednej dolnej končatiny od kĺbu Lisfrancovho (zhybu metatarso-tarsálneho) vyššie,
- podstatné funkčné obmedzenie jednej dolnej končatiny (napr. na podklade ťažkej parézy),
- skrátene jednej dolnej končatiny najmenej o 5 cm,
- pakľb kostí predkolenta,
- stuhlosť kolenného alebo bedrového kĺbu,
- stav po implantácii endoprotézy bedrového alebo kolenného kĺbu s dobrou alebo mierne porušenou funkciou operovanej končatiny,
- postihnutie ciev dolnej končatiny s ťažkými trofickými zmenami, prípadne varikóznym

komplexom oboch dolných končatín so závažnou poruchou krvného obehu,

- záchvatové ochorenia spojené so stratou vedomia, s frekvenciou aspoň niekoľkokrát mesačne.

(2) Mimoriadne výhody II. stupňa (preukaz ZTP) sa priznávajú občanom najmä pri týchto zdravotných postihnutiach:

- vrodené alebo získané defekty zodpovedajúce stavom po amputáciách v oboch predkoleniach alebo (u jednostranného postihnutia) v kĺbe kolennom a vyššie,
- funkčná strata jednej dolnej končatiny, napr. na podklade úplného ochrnutia (plégie) tejto končatiny,
- ťažšie funkčne významné parézy dvoch končatín,
- súčasná amputačná strata podstatných častí jednej dolnej a hornej končatiny,
- pakľb stehennej kosti,
- stav po implantácii endoprotézy bedrového alebo kolenného kĺbu s výrazne porušenou funkciou operovanej končatiny,
- stav po úrazoch alebo ochoreniach chrbtice s následnými ťažkými poruchami hybnosti,
- ťažké obliterácie tepien dolných končatín s výrazným funkčným a trofickým postihnutím,
- ťažké kyfoskoliózy spojené so srdcovcovnou nedostatočnosťou,
- chyby a choroby srdca s preukázanou chronickou obehovou nedostatočnosťou trvajúcou i pri kardiotonckej liečbe,
- objektívne preukázaná dychová nedostatočnosť ťažkého stupňa,
- pokročilé štádia Bechterevovej choroby (začínajúc IV. štádiom).

(3) Mimoriadne výhody III. stupňa (preukaz ZTP/S) sa priznávajú občanom najmä pri týchto zdravotných postihnutiach:

- anatomická alebo funkčná strata oboch končatín,
- súčasná stuhnutosť chrbtice a veľkých kĺbov v konečnom štádiu Bechterevovej choroby,
- úplná alebo praktická slepota oboch očí.

(4) Pri chorobách a chýbách neuvedených v tejto prílohe, pokiaľ podstatne obmedzujú pohybovú schopnosť, sa funkčné postihnutie porovnáva s indikáciami uvedenými v odsekoch 1 až 3 prílohy.

Príloha č. 4 vyhlásky č. 134/1975 Zb.

Zdravotné postihnutia odôvodňujúce a vylučujúce prijatie do ústavov sociálnej starostlivosti

A. Zdravotné postihnutia, ktoré odôvodňujú prijatie do ústavov sociálnej starostlivosti

(1) Postihnutím, ktoré odôvodňuje prijatie do

ústavov pre telesne postihnutú mládež a pre telesne postihnutých dospelých občanov je predovšetkým postihnutie funkcií motorických, a to tak v zložke silovej, lokomočnej a koordinačnej, ako aj ich kombinácie. Stupeň postihnutia je pritom taký, že robí postihnutého čiastočne, prevažne alebo úplne bezvládnym alebo závislým na druhej osobe a nie je u neho ťažšie mentálne postihnutie. Ide najmä o tieto stavy:

- a) závažné vrodené ortopedické chyby vyžadujúce použitie najmä zložitých ortopedických pomôcok,
- b) závažné vrodené chyby a ochorenia neurologického charakteru s väčším výpadom inervácie najmä motorickej, v oblasti chrbtice, končatín a zvieracov,
- c) závažné vrodené a trvalé defekty a chyby chirurgického charakteru, ktoré neboli operačným zákrokom ovplyvnené alebo sú neovplyvniteľné, u detí výnimočne aj interného charakteru — vyžadujúce špeciálny režim ošetrovania,
- d) dedičné, systémové, metabolické a endokrinné ochorenia s postihnutím nosného a pohybového a nervového systému so značne obmedzenou funkciou, čiastočne korigovateľnou ortopedickými pomôckami,
- e) stavy po úrazoch alebo zápaloch akejkoľvek etiológie (okrem séro alebo likvoropozitívneho luesu) ortopedického alebo neurologického charakteru s ťažšou anatomickou a funkčnou poruchou, liečbou a rehabilitáciou už podstatnejšie neovplyvniteľnou, vrátane imobility,
- f) stavy po neurochirurgických a ortopedických operačných zákrokoch, najmä s motorickým deficitom väčšieho rozsahu, značne obmedzujúcim alebo znemožňujúcim sebaobsluhu,
- g) vrodené syndrómy postihujúce niekoľko systémov so značne sťaženou sebaobsluhou.

(2) Postihnutím, ktoré odôvodňuje prijatie do ústavov pre zmyslovo postihnutých dospelých občanov, je také postihnutie funkcií senzorických (predovšetkým zraku a sluchu), ktoré znemožňujú, značne obmedzujú alebo spôsobujú úplnú stratu orientácie a komunikácie s okolím a v dôsledku ktorých je postihnutý odkázaný spravidla pri niektorých životných úkonoch na pomoc druhej osoby.

(3) Postihnutím, ktoré odôvodňuje prijatie do ústavov pre mentálne postihnutú mládež a mentálne postihnutých dospelých občanov, je také mentálne postihnutie, ktoré spôsobuje obmedzenie alebo stratu vzdelateľnosti, prípadne i vychovateľnosti a pri niektorých hlavných alebo nevyhnutných životných úkonoch odkázanosť na pomoc alebo dohľad druhej osoby.

B. Zdravotné postihnutia, ktoré vylučujú prijatie do ústavov sociálnej starostlivosti

(1) Do ústavov pre telesne, zmyslovo alebo mentálne postihnutých nemožno prijať ta-

kého občana, ktorý síce spĺňa podmienky uvedené v predchádzajúcich odsekoch, v čase prijatia vyžaduje však jeho stav liečenie v lôžkovom zariadení štátnej zdravotníckej správy. Ide najmä o tieto zdravotné postihnutia:

- a) infekčné a parazitárne choroby všetkých druhov a štádií, keď chorý môže byť zdrojom nákazy,
- b) tuberkulóza s výnimkou štádií P III a M III a ďalších stabilizovaných a inaktívnych foriem; potvrdenie vydá príslušný odborný lekár ústavu národného zdravia,
- c) zhubné novotvary všetkých typov a lokalizácií, pokiaľ neuplynuli aspoň tri roky od ukončenia komplexnej liečby a ak v čase podania žiadosti o prijatie do ústavu boli komplexným vyšetrením zistené metastázy,
- d) psychózy a psychické poruchy, pri ktorých môže pacient ohrozovať seba i druhých, prípadne jeho správanie znemožňuje spolužitie v kolektíve,
- e) chronický alkoholizmus a iné závažné toxikómie, pokiaľ nedošlo k likvidácii návyku, čo má byť doložené potvrdením príslušného odborného lekára — psychiatra ústavu národného zdravia, pri rešpektovaní lehôt určených pokynom hlavného odborníka pre psychiatriu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky,
- f) choroby srdcové a cievne v štádiu dekompenzácie a ich komplikácie vedúce k výraznému obmedzeniu pohyblivosti.

Vo výnimočných prípadoch a v prípadoch hodných zreteľa môže so súhlasom vedúceho lekára sociálneho zabezpečenia v okrese, prípadne v kraji, povoliť výnimku orgán príslušného národného výboru, ktorý rozhoduje o prijatí do ústavu.

(2) Do domovov dôchodcov nemožno prijať občanov dlhodobe, prípadne trvale chorých, ktorých zdravotný stav vyžaduje komplexné liečenie režimové, diätetické, medikamentózne, rehabilitačné a trvalú odbornú ošetrovateľskú starostlivosť. Ide najmä o tieto zdravotné postihnutia:

- a) všetky chorobné stavy, pri ktorých chorí nie sú telesne alebo duševne sebestační a potrebujú z tohto dôvodu ústavnú starostlivosť (pravidelnú lekársku kontrolu, ošetrovateľskú a základnú rehabilitačnú starostlivosť),
- b) zhubné novotvary všetkých typov a lokalizácií, pokiaľ neboli po ukončení komplexnej liečby a v čase podania žiadosti o prijatie do ústavu pre starých občanov vylúčené metastázy,
- c) diabetes mellitus nekompenzovateľný štandardnou diétou a bežnými perorálnymi liekmi alebo inzulínom a pri súčasnom výskyte komplikácií,
- d) psychózy a psychické poruchy, pri ktorých chorý môže ohroziť seba i druhé osoby, prípadne jeho správanie znemožňuje pokojné spolunávanie v kolektíve,

- e) chronický alkoholismus a jiné závažné toxikomanie, pokud nedošlo léčbou k likvidaci návyků a správání občana znemožňuje klidné spoluzítie v kolektíve; potvrzení vydá příslušný odborný lékař — psychiatr ústavu národního zdraví,
- f) oligofrenia alebo demencia stupňa imbecility a idiocie,
- g) roztrúsená mozgomiešna skleróza, ak nebola komplexnou liečbou dosiahnutá dlhodobá remisia alebo ak nejde o stabilizovanú formu; potvrzenie vydá príslušný prednosta neurologického oddelenia ústavu národního zdravia,
- h) degeneratívne nervové ochorenia (amyotrofická laterálna skleróza, bulbárna paralýza, spinálna heredoataxia, progresívna mozgová a mozočková atrofia a pod.), ak sa komplexnou liečbou nedosiahla dlhodobá remisia alebo ak nejde o stabilizovanú formu; potvrzenie o tom vydá prednosta neurologického oddelenia príslušného ústavu národního zdravia,
- i) stavy po poranení alebo operáciách mozgu, miechy a chrbtice s trvalou poruchou hybnosti, ktorá značne obmedzuje sebaobsluhu,
- j) postihnutie zmyslových funkcií, predovšetkým zraku a sluchu, ktoré spôsobuje značné obmedzenie alebo stratu orientácie alebo bežného dorozumievania sa,
- k) srdcové choroby v štádiu dekompenzácie spojené s výrazným obmedzením hybnosti a sebaobsluhy,
- l) ťažké trofické zmeny na končatinách cievného pôvodu a ischemické zmeny na končatinách internou liečbou už neovplyvniteľné a v gangrenóznom štádiu,
- m) zlyhávanie dýchacích funkcií akéhokoľvek pôvodu spojené s výrazným obmedzením hybnosti a sebaobsluhy,
- n) chronické poruchy funkcie pečene v štádiu dekompenzácie,
- o) chronické poruchy funkcie obličiek akejkoľvek etiológie v štádiu dekompenzácie,
- p) chronické fistulujúce osteomyelitídy akejkoľvek etiológie,
- r) ireparabilné stavy po zlomeninách a luxáciách, najmä dolných končatín a chrbtice s ťažším obmedzením pohyblivosti,
- s) stavy po amputáciách s ťažším obmedzením alebo znemožnením pohybu, pri ktorých nie je možné používať protézy a zabezpečiť pohyblivosť s pomocou barlí alebo vozíka pre invalidov,
- t) infekčné a parazitárne choroby všetkých druhov a štádií, keď chorý môže byť zdrojom nákazy.

(3) V odôvodnených prípadoch a v prípadoch hodných zreteľa môže povoliť výnimku z uvedených kritérií so súhlasom vedúceho lekára sociálneho zabezpečenia v okrese alebo v kraji orgán príslušného národního výboru, ktorý rozhoduje o prijatí do domova dôchodcov.

(4) Pri tuberkulóze sú výnimkou štádiá P III a M III a ďalšie stabilizované a inaktívne formy, ak o tom vydá potvrzenie príslušný odborný lekár ústavu národního zdravia. Pri chronickom štádiu pohlavných chorôb možno prijať občana do domova dôchodcov len na základe vyjadrenia príslušného odborného lekára, ktoré však nesmie byť v rozpore s hygienickými predpismi.

(5) Bacilonosičov možno prijať do domova dôchodcov len vtedy, ak sú vytvorené podmienky požadované hygienickou službou príslušného národního výboru. O tom musí byť vyhotovený záznam, ktorý sa pripojí k dokumentácii žiadateľa o umiestnenie do domova dôchodcov.

(6) Pre prijatie do domova-penziónu pre dôchodcov platia rovnaké podmienky ako pre prijatie do domova dôchodcov. Nemožno však do domova-penziónu pre dôchodcov prijať občana, ktorého zdravotný stav trvale vyžaduje ošetrovanie a obsluhu inou osobou.

C. Zdravotné postihnutia, ktoré podmieniajú prijatie do oddelení so zvýšeným psychiatrickým dohľadom domovov dôchodcov

Do oddelení so zvýšeným psychiatrickým dohľadom domovov dôchodcov možno prijať občanov najmä s nasledujúcim zdravotným postihnutím:

- a) recidívy psychických porúch obyvateľov trvale žijúcich v domovoch dôchodcov,
- b) postprocesuálne defekty osobnosti,
- c) trvalé abnormity osobnosti s prejavmi auto-agresivity, heteroagresivity, prípadne úteky z domova dôchodcov,
- d) tranzitórne stavy zmätenosti prechodného charakteru vzniknuté v priebehu somatického ochorenia alebo následkom organického poškodenia centrálného nervového systému,
- e) alkoholické a epileptické charakteropátie u obyvateľov žijúcich v domove dôchodcov,
- f) iné ťažko zvládnuteľné stavy s produktívnou psychopatologickou symptomatológiou trvalého charakteru vzniknuté u obyvateľov domova dôchodcov.“

Čl. III

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1983.

Minister:

Krocsány v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu z 30. 4. 1982 č. 2955/1982-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Torozlín“**. Jej účelom je ochrana vodného biotopu s výskytom chránených a zriedkavých druhov rastlín a živočíchov.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši a v Bratislave, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave a na Okresnom národnom výbore v Nových Zámkoch. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu z 30. 4. 1982 č. 2956/1982-32 o spresnení rozsahu a podmienok ochrany chráneného náleziska „Veľká Lučivná“**. Jej účelom je ochrana prirodzených lesných spoločenstiev s najbohatším výskytom tisú európskeho (*Taxus baccata*) v Malej Fatre a na Orave.

Zrušujú sa ustanovenia o vyhlásení chráneného náleziska „Veľká Lučivná“ uvedené v Opatrení Komisie Slovenskej národnej rady pre školstvo a kultúru č. 7 z 3. 1. 1967 publikované pod č. 22 (Ústredný vestník, čiastka 11/1967).

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany chráneného náleziska, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Gbeľanoch, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Banskej Bystrici, na Okresnom národnom výbore v Dolnom Kubíne. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu z 30. 4. 1982 č. 2957/1982-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Ivachnovský luh“**. Jej účelom je ochrana reliktného luhu, ktorý je najsevernejším luhom na Slovensku a súčasne posledným fragmentom nivného lesa na Liptove.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši a v Bratislave, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Banskej Bystrici a na Okresnom národnom výbore v Liptovskom Mikuláši. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR; Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2958/1982-32 **o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Salatin“**. Jej účelom je ochrana komplexu zachovalých prírodných hodnôt Nizkých Tatier.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Banskej Bystrici, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Banskej Bystrici a na Okresnom národnom výbore v Liptovskom Mikuláši. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2959/1982-32 **o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Palotská jedlina“**. Jej účelom je ochrana prirodzených jedľových bučín s výskytom pôvodnej jedle.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Humennom, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Prešove a na Okresnom národnom výbore v Humennom. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2960/1982-32 **o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Udava“**. Jej účelom je ochrana prirodzených spoločenstiev jedľových bučín s výskytom pôvodnej jedle.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Humennom, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Prešove a na Okresnom národnom výbore v Humennom. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2961/1982-32 **o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Havrania skale“**. Jej účelom je ochrana skalného komplexu nad záverom Zádielskej doliny v CHKO Slovenský kras s geomorfologicky výraznými formami a zachovalými pôvodnými spoločenstvami rastlín a živočíchov.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Brzotíne, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Prešove a na Okresnom národnom výbore v Rožňave a v Košiciach. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2962/1982-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „**Kráľova studňa**“. Jej účelom je ochrana typických porastov slatinnej jelšiny v CHKO Slovenský kras so všetkými vývojovými štádiami a výskytom viacerých ojedinelých a chránených druhov rastlín.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Brzotíne, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Prešove a na Okresnom národnom výbore v Rožňave. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2963/1982-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „**Pod Fabiankou**“. Jej účelom je ochrana zvyškov prirodzenej slatinnej vegetácie a ojedinelých a chránených druhov rastlín v CHKO Slovenský kras.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Brzotíne, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Prešove a na Okresnom národnom výbore v Rožňave. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR, Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR, Ministerstvom stavebníctva SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2964/1982-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „**Dreveník**“. Jej účelom je ochrana travertínového územia s výraznou krasovou morfológiou, jaskyňami a priepasťami, xerothermnou flórou a faunou.

Zrušujú sa rozhodnutia Štátneho pozemkového úradu v Prahe č. 60 585/25-II/4 z 27. 5. 1925 a č. 7882/29-II/3 z 3. 3. 1930.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany štátnej prírodnej rezervácie, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši a Bratislave, na Krajskom stredisku štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Prešove a na Okresnom národnom výbore v Spišskej Novej Vsi. Na uvedených orgánoch možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu** z 30. 4. 1982 č. 2965/1982-32 o vyhlásení chráneného náleziska „**Periská**“. Jej účelom je ochrana zriedkavého druhu rastliny trefohorného pôvodu waldsteinié trojliste (Waldsteiniella trifoliata).

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, která obsahuje podmínky ochrany chráněného náleziška, je spolu s mapou uložena na Ministerstvu kultury SSR, na Ústředí státní ochrany přírody v Liptovském Mikuláši a v Bratislavě, na Krajském středisku státní památkové starostlivosti a ochrany přírody v Banské Bystrici a na Okresnom národnom výbore v Banské Bystrici. Na uvedených orgánech možno do úpravy nazrieť.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR a ďalšími orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody vydalo **úpravu z 30. 4. 1982 č. 2966/1982-32 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Občasná vyvieracka pod Bacharkou“**. Jej účelom je ochrana ojedinelého krasového javu.

Táto úprava nadobudla účinnosť 1. októbrom 1982.

Úprava, ktorá obsahuje podmienky ochrany chráneného prírodného výtvoru, je spolu s mapou uložená na Ministerstve kultúry SSR, na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, Bratislave a v Modre, na Krajskom stredisku štátnej památkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave a na Okresnom národnom výbore v Trnave. Na uvedených orgánech možno do úpravy nazrieť.

Český svaz výrobních družstev

vydal

1. podle § 12 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky **směrnice Českého svazu výrobních družstev, kterými se doplňuje resortní seznam zaměstnání II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení.**

Tyto směrnice nabyly účinností dnem 1. října 1981 a jsou uveřejněny pod poř. č. 53 ve Věstníku Českého svazu výrobních družstev č. 10/1981. Doplnují směrnice Českého svazu výrobních družstev č. 34/1978, kterými se vydává resortní seznam zaměstnání zařazených do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, ve znění směrnic Českého svazu výrobních družstev č. 26/1980;

2. podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky **směrnice Českého svazu výrobních družstev ze dne 4. listopadu 1981 o odměňování dělníků ve výrobních družstvech.**

Tyto směrnice nabyly účinností dnem 1. července 1982 a jsou pod poř. č. 22 uveřejněny jako samostatná příloha Věstníku Českého svazu výrobních družstev č. 5/1982.

Pro dělníky, na které se vztahují tyto směrnice, pozbyly platnosti:

- a) směrnice Českého svazu výrobních družstev ze dne 1. října 1974 o odměňování dělníků ve výrobních družstvech, poř. č. 40 Věstníku ČSVD č. 20/1974 (reg. v částce 3/1975 Sb.), ve znění směrnic ze dne 2. března 1976, poř. č. 37 Věstníku ČSVD č. 11/1976 (reg. v částce 1/1977 Sb.), směrnic ze dne 3. října 1978, poř. č. 41 Věstníku ČSVD č. 11/1978 (reg. v částce 1/1979 Sb.) a směrnic ze dne 6. srpna 1980, poř. č. 28 Věstníku ČSVD č. 10/1980 (reg. v částce 2/1981 Sb.);
 - b) směrnice Českého svazu výrobních družstev ze dne 2. března 1976 o odměňování dělníků čtyřstupňovým kvalifikačním systémem ve výrobních družstvech, poř. č. 39 Věstníku ČSVD č. 11/1976 (reg. v částce 1/1977 Sb.);
3. podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky **směrnice Českého svazu výrobních družstev ze dne 6. dubna 1982, kterými se mění a doplňují směrnice ze dne 7. dubna 1981 č. 42 o postupu při usměrňování mzdových prostředků ve výrobních družstvech.**

Tyto směrnice nabyly účinností dnem 18. srpna 1982 a jsou uveřejněny pod poř. č. 33 ve Věstníku Českého svazu výrobních družstev č. 7/1982.

Do uvedených předpisů je možno nahlédnout na Českém svazu výrobních družstev v Praze 1, lindříšská 2, na krajských výborech Českého svazu výrobních družstev (městským výborem ČSVD v Praze) a ve výrobních družstvech se sídlem na území České socialistické republiky.

Český úřad geodetický a kartografický

vydal podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky a českým výborem Odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu, a podle § 95 zákoníku práce

1. výnos ze dne 9. listopadu 1982 č. 4599/1982-22 o odměňování technickohospodářských pracovníků.

Výnos se vztahuje na technickohospodářské pracovníky v hospodářských organizacích v působnosti Českého úřadu geodetického a kartografického a na tyto organizace.

Výnosem se zrušuje výnos Českého úřadu geodetického a kartografického ze dne 1. srpna 1974 č. 4000/1974-23 o odměňování technickohospodářských pracovníků v hospodářských organizacích v působnosti Českého úřadu geodetického a kartografického (reg. v částce 36/1975 Sb.), ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1983 a je možno do něj nahlédnout na Českém úřadě geodetickém a kartografickém a ve všech hospodářských organizacích v působnosti Českého úřadu geodetického a kartografického, na které se výnos vztahuje.

2. výnos ze dne 9. listopadu 1982 č. 4600/1982-22 o odměňování dělníků.

Výnos se vztahuje na pracovníky dělnických povolání v hospodářských organizacích v působnosti Českého úřadu geodetického a kartografického a na tyto organizace.

Výnosem se zrušuje výnos Českého úřadu geodetického a kartografického ze dne 1. srpna 1974 č. 4050/1974-23 o odměňování dělníků v hospodářských organizacích v působnosti Českého úřadu geodetického a kartografického (reg. v částce 36/1974 Sb.), ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1983 a je možno do něj nahlédnout na Českém úřadě geodetickém a kartografickém a ve všech hospodářských organizacích v působnosti Českého úřadu geodetického a kartografického, na které se výnos vztahuje.